

**Výročná správa
za rok 2006
č. MK - 985/2007-102/1563**

Organizácia: **Štátna vedecká knižnica**
Rezort: **Ministerstvo kultúry SR**
Typ hospodárenia: **rozpočtová organizácia**

Miesto konania verejného odpočtu: **Štátna vedecká knižnica
vzdelávacie centrum, Hlavná 99, Prešov**

Čas konania verejného odpočtu **11. apríl 2007 o 15.00 h.**
Výročná správa je na internetovej stránke MK SR: www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety.html
Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: www.svkpo.sk

Vypracovali: Valéria Závadská
Mária Dorčáková, Valéria Ferková, Mária Halienová, Monika Šimová,
Anna Val'ková

OBSAH

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	5
2. POSLANIE ORGANIZÁCIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE	6
3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE	10
4. ČINNOSTI A PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY	14
5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE	31
6. PERSONÁLNE OTÁZKY	42
7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA	46
8. HODNOTENIE A ANALÝZA DOSIAHNUTÝCH VÝSLEDKOV	48
9. HLAVNÉ SKUPINY POUŽÍVATEĽOV ORGANIZÁCIE	54

PRÍLOHY

1. Organizačná štruktúra	55
2. Kultúrno-vzdelávacie podujatia	57
3. Vydavateľská činnosť	58
4. Publikačná činnosť	58
5. Účasť zamestnancov na odborných podujatiach	62
6. Štatistika výkonov	64

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov:	Štátna vedecká knižnica v Prešove
Sídlo:	Hlavná 99, 081 89 Prešov
Kontakt:	tel.: ++421 51 7724175, fax: ++421 51 7724960 e-mail: kniznica@svkpo.sk, URL: www.svkpo.sk
Rezort/zriaďovateľ:	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Dátum zriadenia:	1. september 1952
Forma hospodárenia:	štátna rozpočtová organizácia
Riaditeľka:	Valéria Závadská
Členovia vedenia ŠVK:	
<i>Dorčáková Mária</i>	vedúca bibliografického oddelenia (BO)
<i>Ferková Valéria</i>	vedúca oddelenia knižnično-informačných služieb (OKIS)
<i>Harkabus Jozef</i>	vedúci oddelenia ochrany fondov (OOF)
<i>Šimová Monika</i>	vedúca ekonomicko-technického oddelenia (ETO)
<i>Val'ková Anna</i>	vedúca oddelenia akvizície a spracovania fondov (OASF)

1.1 Hlavné činnosti

Štátna vedecká knižnica v Prešove (ďalej len „ŠVK“) ako univerzálna vedecká knižnica vykonáva tieto hlavné činnosti:

- získavanie, spracovanie, uchovávanie, sprístupňovanie a ochrana dokumentov knižničného fondu
- poskytovanie základných a špeciálnych knižnično-informačných služieb
- realizácia kultúrno-spoločenských, vzdelávacích a propagačných aktivít
- riešenie vedecko-výskumných úloh v oblasti dejín knižnej kultúry
- domáca a medzinárodná spolupráca

Na základe zriaďovacej listiny vydanéj Rozhodnutím Ministerstva kultúry SR o vydaní zriaďovacej listiny č. MK 557/2002-1 zo dňa 1. apríla 2002 hlavnou úlohou ŠVK v zmysle zákona NR SR č. 183/2000 o knižniciach v znení neskorších predpisov je zabezpečovať slobodný prístup k poznatkom a informáciám šíreným na všetkých druhoch nosičov, podporovať rozvoj vedy, výskumu a vzdelávania, a tak napomáhať celoživotné vzdelávanie občanov, chrániť kultúrne dedičstvo a vytvoriť optimálne podmienky na jeho využívanie.

2. POSLANIE ORGANIZÁCIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

2.1 Poslanie

Štátna vedecká knižnica v Prešove je štátnou rozpočtovou organizáciou zriadenou a riadenou Ministerstvom kultúry SR.

Ako verejná kultúrna, informačná, vedecká a vzdelávacia inštitúcia v oblasti knižničnej, bibliografickej, vedecko-výskumnej a vydavateľskej činnosti systematicky buduje a sprístupňuje knižničný fond a poskytuje knižnično-informačné služby.

Slúži občanom Prešovského regiónu, predovšetkým odborným a vedeckým pracovníkom, pedagógom, študentom, orgánom štátnej správy a samosprávy a podnikateľskej sfére.

Svoje poslanie uskutočňuje ŠVK:

- systematickým budovaním, spracovávaním, uchovávaním a sprístupňovaním knižničného fondu domácej a zahraničnej literatúry a elektronických informačných zdrojov v súlade so špecializáciou knižnice,
- poskytovaním základných a špeciálnych knižnično-informačných služieb verejnosti, poskytovaním prístupu na internet a inováciou služieb,
- realizáciou informatickej výchovy používateľov prostredníctvom propagácie všetkých služieb (konzultačné, rešeršné, referenčné, bibliografické služby),
- spracovávaním a ochranou historických tlačí a ich sprístupňovaním pri bádani a poznávaní kultúrneho dedičstva.

ŠVK slúži predovšetkým občanom mesta Prešov a Prešovského samosprávneho kraja, pričom špecifické úlohy, ktoré jej vymedzuje zriaďovacia listina, ju predurčujú poskytovať služby celej slovenskej i medzinárodnej odbornej verejnosti.

2.2 Priority

Štátna vedecká knižnica pri plnení verejnej funkcie a verejnoprospešných činností v roku 2006 venovala osobitnú pozornosť realizácii nasledovných úloh:

a) celoslovenské úlohy

- spolupráca v oblasti kooperatívnej katalogizácie a v oblasti tvorby autorít prostredníctvom knižnično-informačného systému Virtua
- spolupráca pri budovaní článkovej databázy KIS Virtua spracovávaním rusínskej a ukrajinskej bibliografie
- koordinácia bibliografie vedného odboru slavistika a aktívne pôsobenie v Koordinačnej rade pre bibliografiu pri Národnom bibliografickom ústave Slovenskej národnej knižnice
- spracovanie historických tlačí 16. storočia vo fonde Eparchiálnej knižnice a v knižnici rímsko-katolíckeho farského úradu, príprava vydania 2. časti XII. zv. Generálneho katalógu tlačí 16. storočia zachovaných na území Slovenska

b) regionálne úlohy

- spracovávanie regionálnej tlače v rámci východného Slovenska, aktívna účasť na budovaní regionálnej databázy v rámci KIS Virtua
- spracovanie historických tlačí 17.-19. storočia vo fondoch ŠVK
- prezentácia titulov edičnej činnosti

c) rozširovanie služieb a zvyšovanie kvality poskytovaných služieb

- výpožičné služby poskytované prostredníctvom integrovaného knižničného systému Virtua a online katalógu (OPAC)
- využívanie modernej prezentačnej techniky pri organizovaní odborných podujatí pre knihovníkov a podujatí pre verejnosť
- poskytovanie priestoru pre poradenskú a vzdelávaciu činnosť v spolupráci s inými organizáciami a inštitúciami

d) príprava projektov na zlepšenie činnosti ŠVK

- výstavba novej účelovej budovy ŠVK
- realizácia projektov schválených v rámci Kontraktu uzatvoreného s Ministerstvom kultúry SR
- príprava prioritných projektov

e) domáca a medzinárodná spolupráca

- pokračujúca intenzívna spolupráca v oblasti medzinárodnej výmeny dokumentov s knižnicami v Českej republike a na Ukrajine
- prípravné kroky na rozvinutie spolupráce s ďalšími slovanskými krajinami

2.3 Strednodobý výhľad organizácie

Víziou ŠVK je vybudovať knižnicu ako modernú kultúrnu a informačnú inštitúciu, ktorá bude poskytovať predovšetkým klasické knižničné služby, ďalej bude predstavovať dôležitú informačnú základňu a nevyhnutnú súčasť celoživotného vzdelávania, ale zároveň bude plniť aj úlohu multifunkčného kultúrno-vzdelávacieho centra pre obyvateľov Prešova a Prešovského samosprávneho kraja.

Prioritou č. 1 v rozvoji knižnice naďalej ostáva intenzívna snaha pri vyriešení nevyhovujúcej priestorovej situácie výstavbou novej účelovej budovy ŠVK. Túto aktivitu chceme premietnuť do zaradenia plánovanej investície do Rozvojového programu verejných prác na roky 2007-2009 za prioritu Stavby pre kultúru v zmysle zákona NR SR č. 254/1998 o verejných prácach v znení neskorších predpisov.

Rozvoj knižnice bude smerovať k predstave multifunkčnej informačnej, kultúrnej a vzdelávacej inštitúcie, ktorá bude poskytovať služby všetkým bez rozdielu. Bude inštitúciou, kde bude možné navštevovať kultúrne podujatia, získať všeobecne dostupné aj špecializované informácie, ale ktorá bude zároveň inštitúciou vedeckou participujúcou na výskumných úlohách v oblasti dejín knižnej kultúry.

Kým sa podarí tento zámer zrealizovať, knižnica bude v najbližšom období v zmysle zriaďovacej listiny a na základe požiadaviek verejnosti plniť svoje úlohy:

- prevádzka knižnično-informačného systému Virtua (KIS Virtua) a spolupráca s ostatnými knižnicami v rámci projektu KIS3G, zlepšovanie pracovných podmienok zamestnancov v rámci systému, komfortná práca so systémom
- knižnično-informačné služby - zriadenie nových typov služieb, zvýšenie počtu študijných miest, príprava nových služieb pre konkrétne používateľské zázemie (podnikateľská sféra)
- akvizícia knižničných fondov - orientácia na získavanie a sprístupňovanie elektronických informačných zdrojov, a to plnotextových databáz odborných článkov a kolekcí elektronických kníh
- ochrana kultúrneho dedičstva - prevádzka pracoviska konzervovania a reštaurovania fondov a príprava projektu na digitalizáciu historického fondu knižnice z dôvodu ochrany vzácných tlačí

- participácia na riešení celoslovenských a regionálnych výskumných úloh z oblasti dejín knižnej kultúry
- spolupráca s výskumnými pracoviskami v regióne zabezpečovaním elektronických informačných zdrojov z konkrétnych oblastí
- rozvoj ľudských zdrojov - vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvalifikácie, odborných vedomostí, počítačových zručností a jazykových znalostí
- efektívny manažment a marketing knižnice - spracovanie koncepcie úspešnej komunikácie s verejnosťou, aktivity public relations, uplatňovanie metód fundraisingu, rozširovanie domácej i zahraničnej spolupráce
- príprava rozvojových projektov pre skvalitnenie konkrétnych činností a ich následná realizácia.

2.4 Plánované použitie finančných zdrojov a strednodobý rozpočtový výhľad

ŠVK na rok 2007 neuzatvárala **kontrakt s Ministerstvom kultúry SR** v zmysle uznesenia vlády SR č. 1067 zo dňa 20.12.2000. Predložila prioritné projekty, ktorých schválenie má napomôcť riešeniu akútnych problémov knižnice, ale aj realizácii rozvojových aktivít v oblasti knižnično-informačných služieb.

Predložené prioritné projekty sú nasledovné

- **Výstavba účelovej budovy ŠVK – spracovanie projektovej dokumentácie** (7 500 tis. Sk),
- **Retrokonverzia knižničného fondu ŠVK** (400 tis. Sk),
- **Skvalitnenie a rozšírenie výpožičných služieb v KIS Virtua** (1 115 tis. Sk),
- **Nákup knižničných dokumentov** (1 000 tis. Sk),
- **Pôsobenie osobností ruskej a ukrajinskej emigrácie na východnom Slovensku** - medzinárodná vedecká konferencia (150 tis. Sk).

Projekty, v ktorých by mali byť knižnici pridelené bežné a kapitálové výdavky sú v štádiu schvaľovania.

Príjmy ŠVK na rok 2007 sú plánované v objeme 550 tis. Sk, čo je o 50 tis. viac ako predchádzajúci rok. Vzhľadom k tomu, že v minulom roku došlo k zvýšeniu poplatkov za knižničné služby, zdá sa reálne naplniť tento objem príjmov. Avšak ďalšie zvyšovanie príjmov je pre knižnicu problém, s ktorým nie je jednoduché sa vyrovnáť aj vzhľadom na vyššie percento nezamestnanosti a nižšiu kúpyschopnosť obyvateľstva v tomto regióne. Projekt Kultúrne poukazy je pozastavený a v roku 2007 ho nebudeme realizovať.

Rozpočet bežných výdavkov vrátane transferov pre rok 2007 je stanovený vo výške **14.605 tis. Sk**, čo je oproti schválenému rozpočtu r. 2006 zvýšenie iba o 165 tis. Sk, teda o 1 %. Tento nárast je veľmi nízky, ak vezmeme do úvahy neustále zvyšovanie cien vstupov – energií, pohonných hmôt a iných nákladov na prevádzku, ale predovšetkým vysoké náklady na údržbu budov, nájomné za prenajaté skladové priestory a pod., ktoré vzhľadom na súčasnú priestorovú situáciu musíme vynakladať, aby sme mohli zabezpečovať prevádzku knižnice a ochranu zvereneného majetku. **Rozpočet kapitálových výdavkov** pre rok 2007 ešte nebol schválený.

ŠVK je partnerom v projekte s názvom **Vytvorenie siete s informačným zabezpečením vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc, vrátane ich modernizácie**, podanom hlavným žiadateľom Slovenskou národnou knižnicou v Martine v rámci SOP Priemysel a služby. Cieľom projektu je vytvorenie informačnej siete knižníc a ich prepojenie s podnikateľskou sférou. Realizáciou projektu sa zlepšia služby podnikateľom a tým sa očakáva sa rast konkurencieschopnosti podnikateľov SR v rámci Európskej únie. Účasť

v projekte a žiadosť o nenávratný finančný príspevok si vyžaduje 5 % spolufinancovanie, ktoré musí byť zabezpečené zo strany každého partnera projektu, čo v príp. ŠVK činí sumu cca 358 tis. Sk.

Stratégia rozvoja ŠVK na roky 2005-2007 s výhľadom do roku 2010 predpokladá ako ucelené riešenie priestorovej situácie výstavbu novej účelovej budovy. Na základe realizovanej a ukončenej súťaže návrhov a výbere víťazného návrhu sa celkové náklady na stavbu a jej zariadenie odhadujú na cca 600 mil. Sk. Táto investícia už bola zaradená do Rozvojového programu prioritných verejných prác na roky 2006-2008 za prioritu Stavby pre kultúru.

Strednodobý výhľad predpokladá medzročný nárast rozpočtu v roku 2007 o približne 8 %, a v roku 2008 o ďalších 7 %. Kapitálové výdavky v danom období plánujeme na obnovu výpočtovej a reprografickej techniky v rámci prioritných projektov a aj na zakúpenie osobného motorového vozidla.

2.5 Rozvoj ľudských zdrojov

Štátna vedecká knižnica sa vždy aktívne prispôbovala zmenám, ktoré v 90-tych rokoch so sebou priniesol prudký nástup a ďalší vývoj informačných a komunikačných technológií. Vyrovnávala sa s celkovými zmenami v spoločnosti, s nástupom trhového hospodárstva, so vstupom do integrovanej Európy. S týmito zmenami úzko súviseli požiadavky, ktoré boli a sú vo zvýšenej miere kladené na ľudské zdroje. Vzhľadom na všetky prebiehajúce zmeny v knižničnej práci je nevyhnutné vyžadovať od zamestnancov, aby ovládali nové zručnosti a odborné znalosti, ktoré budú pri svojej práci potrebovať.

ŠVK v oblasti personálnej politiky rok čo rok zápasí s nedostatkom zamestnancov. Je nevyhnutné zdôrazniť, že **personálne obsadenie knižnice je značne poddimenzované**. Už viac ako 16 rokov, s výnimkou pár rokov, sa limit zamestnancov, ktorý je pre knižnicu ako rozpočtovú organizáciu záväzným ukazovateľom, v podstate nezmenil a je stanovený vo výške 37 zamestnancov (prepočítaný stav). Tento deficit odborných pracovníkov je čoraz výraznejší a prejavuje sa na obmedzovanom poskytovaní služieb pre používateľov (dlhé čakacie lehoty na výpožičky, obmedzené hodiny pre verejnosť, obmedzovanie otváracích hodín v študovniach z dôvodu práceneschopnosti odborných zamestnancov a pod.).

Snahou knižnice je rozširovať škálu poskytovaných služieb a zároveň pripravovať nové typy služieb pre konkrétne používateľské skupiny, čo sa jej v posledných štyroch rokoch aj čiastočne podarilo realizovať v podobe nových špecializovaných študovní. V záujme knižnice je preto dosiahnuť stav, aby služby, ktoré chce poskytovať, boli plne zabezpečované kvalifikovanými odborníkmi pre prácu v knižnično-informačnej oblasti.

Základom dobrej personálnej politiky ŠVK bude presadzovanie tzv. „learning organisation“, t. j. „učiaca sa organizácia“, ktorá pre svojich zamestnancov vytvorí priestor, aby sa mohli učiť permanentne a všade. Zároveň ŠVK plánuje vytvoriť také podmienky v personálnej práci a sociálnej starostlivosti, aby si zabezpečila kvalifikovaných odborníkov, ktorí budú v práci spokojní a budú vytvárať pozitívny imidž o knižnici.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Štátna vedecká knižnica uzatvorila na rok 2006 kontrakt s Ministerstvom kultúry SR v zmysle uznesenia vlády SR č. 1067 zo dňa 20.12.2000 v tomto znení:

Kontrakt sa uzatvára v súlade so zriaďovacou listinou ma poskytovanie kultúrnych služieb a realizáciu nasledovných aktivít a činností:

1. *Rozvoj knižnično-informačných služieb predovšetkým zabezpečením akvizičnej činnosti kúpou knižničného fondu minimálne v rozsahu 2 200 kn. j. a jeho automatizovaného spracovania a zabezpečením pokračovania retrospektívneho automatizovaného spracovania knižničného fondu minimálne v počte 30 000 záznamov.*
2. *Zabezpečenie minimálne 7 000 registrovaných používateľov a minimálne 140 000 návštevníkov.*
3. *Sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov.*
4. *Realizácia prioritných projektov.*

Prvoradou úlohou bolo plnenie plánovaných ukazovateľov jednotlivých knižničných činností, predovšetkým ukazovateľov stanovených v kontrakte:

3.1 Rozvoj knižnično-informačných služieb – akvizičná činnosť a spracovanie knižničného fondu, retrospektívne spracovanie knižničného fondu

Prírastok knižničného fondu v roku 2006 bol vysoko prekročený a bolo zaevidovaných **9 726 knižničných jednotiek (kn. j.)**, čo znamená plnenie na **131 %**, z toho nákup predstavuje **4 215 kn. j.** (plnenie na **131 %**) a povinný výtláčok **4 434 kn. j.** (plnenie na **91 %**). Pridelením účelových finančných prostriedkov na nákup knižničných fondov knižnica v januári 2006 upravila pôvodný plánovaný ukazovateľ uvedený v pláne a v kontrakte z 2 200 kn. j. na 3 200 kn. j., preto je percentuálne plnenie v tejto časti nižšie ako v bode 4.3.

Vysoké plnenie ukazovateľov prírastku knižničného fondu súvisí:

- s včasným pridelením účelových finančných prostriedkov na financovanie prioritného projektu – Nákup knižničných fondov,
- s kvalitnou a zodpovednou akvizičnou politikou,
- s rýchlym spracovávaním získaných knižničných jednotiek v KIS Virtua.

Všetky získané **dokumenty boli zaevidované a spracované v knižnično-informačnom systéme Virtua**, v ktorom knižnica pracuje od II. polroka 2005. ŠVK v rámci systému veľmi aktívne spolupracovala pri tvorbe bibliografických záznamov nových dokumentov: vytvárala úplný bibliografický záznam v 85-90 % pri spracovaní zahraničných dokumentov a v 10-15 % preberala pôvodný záznam a tvorila iba záznamy o holdingoch a exemplároch. To si vyžaduje nepomerne viac času ako pri spracovaní slovenskej literatúry. Spracovanie slovacík je predovšetkým v kompetencii Slovenskej národnej knižnice, čo znamená, že knižnica pri ich spracovaní úplný bibliografický záznam tvorila len asi v 10 % dokumentov, čím sa šetril čas na spracovanie zahraničných dokumentov.

Retrospektívne spracovanie sa v menšej miere realizovalo aj v rámci bežných pracovných činností, ale iba v prípade, ak nebol vôbec vytvorený záznam v podobe katalogizačného lístka alebo ak je katalogizačný záznam nečitateľný. Vtedy bolo nevyhnutné spracovať záznam do systému s knihou v ruke. Išlo o dokumenty evidované v prvých rokoch existencie knižnice, v 50-tych rokoch, kedy sa evidencia realizovala len prostredníctvom prírastkového zoznamu. Retrospektívne spracovanie hotových katalogizačných záznamov vytvorených v ďalších rokoch sa uskutočňovalo v zmysle schváleného prioritného projektu, ktorého stav je spracovaný ďalej.

3.2 Rozvoj knižnično-informačných služieb – registrácia používateľov a návštevnosť knižnice

Úlohou knižnice v zmysle kontraktu bolo registrovať 7 000 používateľov. K 31.12.2006 bolo v knižnici celkovo registrovaných **6 077 používateľov** a nových, resp. tých, čo si aktualizovali platnosť preukazu bolo 3 707 používateľov. Počet návštevníkov dosiahol **183 493 osôb**, čo predstavuje plnenie na **131 %**, pričom je potrebné vyzdvihnúť predovšetkým nový údaj - vysokú návštevnosť online katalógu OPAC (tzv. virtuálna návštevnosť), keďže KIS Virtua umožnil používateľom vykonávať rôzne transakcie (vyhľadávanie, objednávky dokumentov, rezervácie, prolongácie) bez fyzickej návštevy knižnice.

Plán **výpožičiek** bol splnený na **89 %**, t. z. že bolo požičaných **213 338 kn. j.**, a hoci je to o 16 531 výpožičiek viac ako v roku 2005, plnenie na 89 % znamená, že boli postavené nereálne ukazovatele pri zostavovaní plánu na rok 2006. V súvislosti s miernym zvyšovaním výpožičiek je potrebné vyzdvihnúť vysoký záujem o **medziknižničnú výpožičnú službu (MVS)**, ktorej plnenie sa celkovo pohybuje okolo **296 %**, predovšetkým MVS iným knižniciam vzrástla až takmer 4-násobne. Tento stav dosiahla ŠVK hlavne vďaka dobrej spolupráci s knižnicami v tejto oblasti knižničnej práce, ale zároveň je odrazom kvalitnej akvizičnej činnosti, ktorú ocenila aj Slovenská národná knižnica. V spolupráci s ňou ŠVK pripravuje pilotný projekt tzv. externej výpožičnej služby z vlastného knižničného fondu pre používateľov partnerskej knižnice, t. z. priame výpožičky používateľom iných knižníc z fondu ŠVK. Práce súvisiace s výpožičkami dokumentov (vrátenie) v pôvodnom výpožičnom systéme boli ukončené k 31.5.2006.

V očakávaní prechodu na nový knižnično-informačný systém začala ŠVK už od 1.1.2005 vydávať nové knižničné preukazy používateľa, avšak registrácia používateľov v elektronickom systéme prebehla až po preškolení zamestnancov a získaní certifikátu a tým aj prístupu odborných zamestnancov do systému, t. z. v mesiacoch august a september 2005. Táto situácia viedla vedenie knižnice k rozhodnutiu neaktualizovať v roku 2006 preukazy podľa dátumu ich vydania, ale podľa dátumu registrácie v systéme. Podobné stanovisko zaujala aj Slovenská národná knižnica v Martine, aby zabránila individuálnym zásahom do systému a vyhla sa tak novej chybovosti, a z toho dôvodu vykazuje nižší počet aktívnych používateľov, ako to bolo v predošlých rokoch.

Nižší ukazovateľ registrovaných používateľov v systéme je spôsobený tým, že knižnica sa rozhodla nekonvertovať pôvodnú databázu používateľov, ale do nového systému zaevidovať používateľov postupne. Pôvodná databáza tak bola ošetrovaná od používateľov, ktorí neboli aktívni a nenavštívili knižnicu posledných 5 rokov.

3.3 Sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti – projekt kultúrnych poukazov

V rámci hlavnej činnosti sa ŠVK zapojila do projektu kultúrnych poukazov, ktorý umožňoval sprístupnenie kultúry predovšetkým pre žiakov, študentov a pedagógov základných a stredných škôl podporou návštevnosti kultúrnych zariadení.

ŠVK ako aj iné knižnice organizuje kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia, ktoré sú bezplatné, pretože jej poslaním je šíriť informácie na podporu vzdelanosti a kultúry pre čo najširšiu verejnosť. Tieto podujatia nie sú organizované na komerčnej báze s cieľom zisku, ale ich úlohou je informovať, vzdelávať, umožniť slobodný prístup k informáciám a informačným zdrojom.

ŠVK pristúpila k realizácii tohto projektu tak, že umožnila využitie kultúrnych poukazov na registráciu za členov knižnice a tým využitie všetkých jej služieb. Za rok 2006 zaregistrovala knižnica využitie kultúrnych poukazov v počte **402 ks v hodnote 20 100,- Sk.** V kontrakte stanovenú výšku 100 tis. Sk pri konkurencii iných kultúrnych organizácií (divadlá, kiná, galérie a pod.) nebolo možné dosiahnuť.

3.4 Realizácia prioritných projektov

3.4.1 Výstavba účelovej budovy ŠVK - spracovanie projektovej dokumentácie

Projekt bol pripravený ako prioritný projekt č. 1, ktorého cieľom má byť v priebehu 3 rokov spracovanie kompletnej projektovej dokumentácie na stavbu účelovej budovy knižnice. Novostavbou predpokladá knižnica vyriešenie akútnych priestorových problémov, ekonomickej efektívnosti prevádzky a realizáciu ďalších rozvojových aktivít v oblasti služieb. Projekt je rozvrhnutý na tri roky a vychádza z uznesenia vlády č. 554/2006, ktorým bola výstavba ŠVK zaradená do Rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2007-2009.

Povinnosťou ŠVK ako rozpočtovej organizácie je riadiť sa pri navrhovaní investičných zámerov zákonom č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach a predložiť stavebný zámer. To je cieľom prioritného projektu – spracovanie stavebného zámeru a jeho predloženie zriaďovateľovi na ďalšie posúdenie v zmysle zákona.

Plnenie

V zmysle projektu ŠVK pripravila a vyhlásila anonymnú súťaž návrhov s názvom **Architektonické riešenie novostavby Štátnej vedeckej knižnice v Prešove** v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní. Keďže ŠVK nezamestnáva odborne spôsobilú osobu na vykonávanie verejného obstarávania, bola nútená formou prieskumu trhu a vyžiadanim cenovej ponuky vybrať odborne spôsobilú osobu na realizáciu súťaže návrhov. Oslovila 7 osôb, z ktorých predložili traja cenovú ponuku, jeden uviedol, že jeho pracovný pomer v štátnej službe mu neumožňuje vykonávať aktivity súvisiace s verejným obstarávaním pre iné organizácie. Vybraný uchádzač mal ako jediný skúsenosti s realizáciou verejného obstarávania – súťaže návrhov.

Vzhľadom na predpokladané náklady bola použitá nadlimitná metóda a súťaž bola dňa 27.6.2006 vyhlásená v Dodatku Úradného vestníka Európskej únie a zverejnená v databáze TED (Tenders Electronic Daily). Dňa 28.6.2006 bolo oznámenie o súťaži zverejnené na stránkach Vestníka pre verejné obstarávanie SR. Súhlas so súťažnými podmienkami poskytl aj Slovenská komora architektov.

Súťažné podmienky a podklady v tlačenej a elektronickej podobe si prevzalo 29 uchádzačov, 14 z nich predložilo do súťaže svoje návrhy. Komisia hodnotiaca súťažiacich po formálnej stránke skonštatovala, že všetci súťažiaci splnili podmienky a predložili požadované doklady. Súťaž návrhov bola anonymná, všetky návrhy členovia komisie označili číslom. Deväťčlenná porota hodnotila jednotlivé návrhy podľa 4 vopred zverejnených kritérií. Víťazom súťaže sa stal architektonický ateliér SPDe s.r.o. Bratislava.

Vzhľadom na termíny súvisiace s realizáciou súťaže a príkaz ministra kultúry o pozastavení všetkých aktivít verejného obstarávania nebolo možné zrealizovať celý projekt v rámci kalendárneho roka 2006. Spracovanie stavebného zámeru predpokladáme v prvom štvrtroku 2007 a jeho predloženie zriaďovateľovi v apríli 2007. Tým bude ukončený 1. rok realizácie projektu.

3.4.2 Retrokonverzia knižničného fondu

Retrokonverzia knižničného fondu je projekt rozvrhnutý na 5 rokov a nachádza sa v prvom roku realizácie. Na rok 2006 bolo schválených na jeho realizáciu 300 tis. Sk. Jeho cieľom je čo najskôr spracovať všetky lístkové katalogizačné záznamy do elektronickej podoby, aby ich bolo možné vyhľadávať v online katalógu bez nutnosti navštíviť knižnicu kvôli vyhľadávaniu dokumentov.

Plnenie

Do prác na projekte bolo zapojených 7 zamestnancov ŠVK s certifikovaným prístupom do KIS Virtua. K 31.10.2006 bolo spracovaných všetkých plánovaných 30 000 záznamov.

Retrospektívne spracovanie záznamov skvalitnilo výpožičné služby, pretože sa zlepšila informovanosť o dokumentoch knižničného fondu ŠVK. Knižničné jednotky, o ktorých boli informácie len v lístkovom katalógu, sa dostali po spracovaní do online katalógu na internete. Rozšíril sa počet používateľov, ktorí boli o nich informovaní a ktorí nemuseli navštíviť knižnicu len kvôli vyhľadaniu požadovaného dokumentu. Požiadavku realizovali priamo cez OPAC katalóg. Následne sa zvýšil počet výpožičiek týchto konkrétnych dokumentov.

3.4.3 Nákup knižničných fondov

Akvizícia kvalitnej odbornej a vedeckej literatúry je nosnou činnosťou knižnice, od ktorej sa odvíjajú všetky ďalšie činnosti a aktivity, predovšetkým kvalitné knižnično-informačné služby.

Plnenie

Do knižničného fondu bolo zakúpených **4 215 kn. j.** Oproti plánu stanovenému v kontrakte je to **o 2 015 kn.j. viac, teda o 92 %**. K takému plneniu jednoznačne prispeli schválené účelové finančné prostriedky vo výške 600 tis. Sk a finančné prostriedky vyčlenené z rozpočtu knižnice.

Napriek tomu si dovoľíme konštatovať, že pridelené finančné prostriedky nie sú postačujúce na elektronické informačné zdroje, predovšetkým kvalitné zahraničné plnotextové databázy odborných časopisov. ŠVK zakupuje pravidelne iba domáce slovenské databázy právnych predpisov, resp. zahraničné databázy (Proquest), ktoré však obsahujú predovšetkým bibliografické záznamy a anotácie odborných článkov a odkazy na plné texty približne 80 % titulov.

3.4.4 Nákup úžitkového motorového vozidla

ŠVK nevyhnutne potrebovalo riešiť situáciu v dovoze literatúry pre výpožičky, keďže všetky depozity sa nachádzajú mimo oddelenia knižnično-informačných služieb v rozmedzí od 2-10 km. Denne motorové vozidlo na to určené najazdilo cca 80 km.

ŠVK požiadala o pridelenie finančných prostriedkov na nákup kvalitného úžitkového motorového vozidla, ktoré mala schválené ako kapitálový výdavok vo výške 1 000 tis. Sk.

Plnenie

V zmysle zákona č. 26/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní pripravila ŠVK nákup úžitkového motorového vozidla (prieskum trhu) zn. Volkswagen Transporter pre účely knižnice. Motorové vozidlo bolo dodané v 3. štvrtroku 2006 s vybavením na základe požiadaviek knižnice.

4. ČINNOSTI A PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY

Plnenie úloh organizácie v roku 2006 prebiehalo vcelku úspešne v súlade s množstvom pridelených finančných prostriedkov. Celkový rozpis rozpočtových prostriedkov postačoval na bežné náklady, rozvoj niektorých knižnično-informačných služieb a odstraňovanie vzniknutých nedostatkov s cieľom minimalizovať prípadné záväzky.

K 31.12.2006 eviduje organizácia **záväzky** voči dodávateľom v celkovej hodnote 131 tis. Sk. Sú to bežné záväzky z činnosti, ktoré sme už koncom roka nestihli uhradiť, faktúry prišli až v januári, ale patria k predchádzajúcemu roku.

Organizácia má tiež **zaúčtované záväzky** voči zamestnancom – 490 tis. Sk, voči poisťovniam 297 tis. Sk, voči daňovému úradu 54 tis. Sk a voči odborovému zväzu za vybrané členské príspevky 3 tis. Sk. Tieto záväzky vznikli v decembri v súvislosti s mzdami za mesiac december 2006, ktoré boli vyplatené v januári 2007. Priebežne počas roka sú záväzky na minimálnej výške, pretože organizácia objednáva iba tovary a služby, ktoré je schopná pokryť z rozpočtu.

Pohl'adávky po lehote splatnosti organizácia vykazuje vo výške 1.422,50 Sk. Sú to dobropisy za predplatné časopisov, ktoré nám dodávateľ zatiaľ neuhradil. Viackrát sme ich urgovali, avšak organizácia je v likvidácii a čakáme v poradí na úhradu.

Prvoradou úlohou bolo plnenie plánovaných úloh a skvalitňovanie činnosti knižnice na všetkých úsekoch knižničnej práce, ktorými sú:

1. stále činnosti:

- akvizícia knižničného fondu z domácej i zahraničnej produkcie, ktorá prebieha všetkými formami: nákupom, darom, výmenou a formou povinného výtlačku
- spracovanie všetkých druhov získaných dokumentov v knižničnom systéme
- knihárske práce a ochrana knižničného fondu, starostlivosť o skladové priestory, uloženie a prisun dokumentov, revízia knižničného fondu
- knižnično-informačné služby, v komplexe ktorých je poskytovanie základných a špeciálnych služieb pre požívateľov ŠVK v zmysle zákona NR SR č. 183/2000 Z. z. o knižniciach v znení neskorších predpisov, prístup na internet a prístup k externým informačným zdrojom
- bibliografická činnosť, ktorá zahŕňa spracovanie regionálnej bibliografie a kooperáciu s knižnicami Prešovského a Košického kraja pri jej spracovaní,
- práca na úseku informačných technológií, ktorý zabezpečuje všetky aktivity súvisiace s prácou v novom knižnično-informačnom systéme a so servisom výpočtovej techniky a ostatného softvéru
- riadiaca a ekonomická činnosť v spolupráci so systémom Štátnej pokladnice a úsek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany a kontrolnej činnosti.

2. dlhodobé činnosti:

- spolupráca pri budovaní spoločnej databázy knižníc používajúcich knižnično-informačný systém Virtua, tvorba autorít
- spoluúčasť na budovaní spoločnej článkovej databázy spracovaním rusínskej a ukrajinskej bibliografie na Slovensku, koordinácia bibliografie slavistiky na Slovensku

- spracovanie historických tlačí v ŠVK, ale aj na území regiónu, v rámci ktorého v súčasnosti prebieha riešenie čiastkovej výskumnej úlohy Generálny katalóg tlačí 16. storočia zachovaných na území Slovenska
- príprava a realizácia dlhodobých projektov, konkrétne projekty Vytvorenie siete s informačným zabezpečením vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc, vrátane ich modernizácie, Retrokonverzia knižničného fondu, Výstavba novej účelovej budovy ŠVK.

3. krátkodobé činnosti:

- kultúrno-spoločenská a vzdelávacia činnosť, kde je prioritou propagovať prácu knižnice a služby, ktoré poskytuje, realizovaním podujatí pre verejnosť a pre odbornú knihovnícku komunitu
- príprava krátkodobých projektov (konanie odborných podujatí, konferencií)
- edičná činnosť ŠVK

Stanovený plán výkonov organizácia plnila priebežne počas roka:

- **plán výpožičiek** bol splnený na 88,9 %, t.j. **213 338 knižničných jednotiek (kn. j.)**
- **počet návštevníkov** dosiahol **183 493 osôb**, čo je plnenie na 131 %
- **prírastok knižničného fondu** bol **9 726 kn.j.**, čiže plnenie na 131,4 %.

Plánovaný limit zamestnancov v počte 37 sa v roku 2006 splnil. Skutočný čistý fond pracovnej doby zamestnancov má hodnotu 60.389 hodín, čo je o 2.686 hodín menej ako v predchádzajúcom roku. Bolo to spôsobené menším fondom pracovného času v rámci roka a tiež dlhodobými práceneschopnosťami zamestnancov.

Podielové vyt'aženie pracovných kapacít podľa jednotlivých druhov činností:

Činnosti organizácie	Počet zamest.	Odprac. hodiny za rok	% podiel	Priame mzdové náklady	% podiel
Akvizícia a spracovanie fondov	5	8.303	13,7	807.671	12,8
Výpožičná služba	6	9.795	16,2	919.844	14,6
Prevádzka študovní	3	5.310	8,8	421.039	6,7
Prevádzka skladov	7	11.266	18,7	832.365	13,2
Kníhviazačská dielňa	2	3.255	5,4	283.486	4,5
Bibliografická činnosť	5	6.750	11,2	883.345	14,0
Informačné technológie	1	1.732	2,9	213.341	3,4
Riadiaca a ekonomická činnosť	8	13.978	23,1	1.932.919	30,8
S p o l u	37	60.389	100,0	6.294.010	100,0

4.1 Akvizícia knižničných fondov

Akvizícia nových dokumentov bola realizovaná na oddelení akvizície a spracovania fondov a v roku 2006 sme do knižničného fondu doplnili **9 726 kn. j.** Dopĺňovanie prebiehalo formou nákupu, darom a medzinárodnou výmenou s partnerskými knižnicami v Česku, v Poľsku a na Ukrajine.

Akvizičná činnosť knižnice sa riadila smernicou o dopĺňovaní knižničného fondu. V zmysle uvedenej smernice bola akvizičná činnosť zameraná na pravidelné sledovanie

a priebežné doplňovanie dokumentov domácej aj zahraničnej produkcie z oblasti spoločenských vied. Išlo predovšetkým o publikácie z oblastí: pedagogika, psychológia, sociológia, filozofia, jazykoveda, história, výtvarné umenie, literárna veda, slavistika, rusínska a ukrajinská literatúra. Na dodržiavanie smernice o akvizícii dokumentov do knižničného fondu dohliadala akvizičná komisia, ktorá posudzovala návrhy používateľov, ponuky vydavateľov a kníhkupcov, vrátane virtuálnych kníhkupectiev na internete. Členovia komisie sa vyjadrovali k návrhom na kúpu domácej či zahraničnej, periodickej i neperiodickej literatúry a k výberu relevantných dokumentov do knižničného fondu prostredníctvom elektronickej pošty.

Zvýšenú pozornosť sme v roku 2006 venovali **doplňovaniu dokumentov pre slovanskú študovňu**. Formou nákupu sme získali 213 kn. j. ukrajiník, rusiník a inej slavistickej literatúry v hodnote 14.500,- Sk, darom a výmenou sme získali ďalších 315 kn. j. V zmysle zachovania univerzálnosti knižničného fondu, ale aj z dôvodu požiadaviek používateľského zázemia, sme knižničný fond doplnili o tituly z ekonomiky, medicíny, výpočtovej techniky, prírodných a technických vied.

Povinný výťahok

V zmysle zákona č. 217/1997 o povinných výťahkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnožením audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov knižnica získava povinný výťahok neperiodických a periodických titulov, ktorých náklad prevyšuje 500 výťahkov. V rámci povinného výťahu bolo do fondu získaných celkovo **4 434 kn. j.**, z toho 3 666 kn. j. neperiodických publikácií a 768 titulov periodických publikácií. Pravidelne sme overovali a urgovali nedodané tituly neperiodických aj periodických dokumentov, ale nie vždy sa podarilo urgovaný titul získať. Úspešnosť je približne 30 %. Pri neperiodických dokumentoch má knižnica právo povinného výťahu až pri náklade nad 500 výťahkov. Vysoké percento urgovaných titulov však bolo vydané v nižšom náklade. Problém je v tom, že vydavateľ nemá povinnosť uvádzať náklad, čo nám do istej miery sťažuje prácu a znižuje sa efektivita urgencií.

Nákup dokumentov

Doplňovanie fondu formou nákupu je vždy ovplyvňované výškou pridelených finančných prostriedkov. V roku 2006 bolo na nákup knižničných dokumentov vyčlenených z rozpočtu knižnice 1 297 400 tis. Sk a dodatočne bolo pridelených 600 tis. Sk v rámci programu Nákup knižničných dokumentov. Spolu boli nakúpené knižničné dokumenty v hodnote **1 897 140,- Sk**. Seriály, teda noviny a časopisy, boli zakúpené v celkovej sume 527 035,- Sk a 3 661 exemplárov kníh a špeciálnych dokumentov v sume 1 370 105,- Sk. Oproti roku 2005 klesol počet kúpených titulov časopisov, pretože niektoré tituly boli príliš drahé a málo využívané, iné sú súčasťou novo zakúpenej elektronickej databázy EPI. Nákupom sme získali **4 215 kn. j.**

V roku 2006 sme na webovej stránke knižnice zriadili rubriku Kniha týždňa, kde má používateľ možnosť navrhnúť knižnici na doplnenie tie tituly, ktoré v knižničnom fonde chýbajú. Od používateľov bolo vlani doručených 48 návrhov na doplnenie fondu, z toho 38 návrhov sme neakceptovali, pretože žiadané tituly máme evidované v knižničnom fonde, ostatné tituly boli získané a zaradené do knižničného fondu.

Dary a výmena dokumentov

V roku 2005 sme darom získali **912 kn. j.** Pri dokumentoch darovaných do knižničného fondu sme nútení striktne dodržiavať akvizičný poriadok. Často sa stávalo, že darcovia chceli darovať nekvalitnú, obsahovo zastaranú a našej profilácii nevyhovujúcu literatúru.

V rámci medzinárodnej výmeny dokumentov sme získali **165** knižných dokumentov. Knižnica ponúkala v rámci výmeny dokumenty z vlastnej produkcie, ale hlavne dokumenty

požadované výmenným partnerom, čo predstavovalo do istej miery nápor nielen na rozpočet knižnice, ale aj na realizovanie akvizičnej činnosti. Výmenným partnerom sme odoslali 95 titulov knižných dokumentov.

Špeciálne dokumenty

Špeciálne dokumenty sú neodmysliteľnou súčasťou knižničného fondu. Dopĺňali sme ich výberovo v súlade so zameraním knižnice a s ohľadom na jej používateľské zázemie. V roku 2006 bolo do knižničného fondu zakúpených **192** knižničných jednotiek špeciálnych dokumentov.

Akvizícia novín a časopisov

V roku 2006 dochádzalo do knižnice **1 355 titulov periodík** a 1 414 exemplárov. Periodiká sa do fondu dopĺňovali formou povinného výťažku a nákupom. Formou povinného výťažku to bolo 1 181 titulov a nákupom 174 zahraničných titulov novín a časopisov.

4.2 Spracovanie knižničných fondov

Spracovanie neperiodických dokumentov

V roku 2006 boli všetky získané neperiodické dokumenty spracované v systéme Virtua v úplnom spracovateľskom formáte MARC21. Spracovanie realizovalo oddelenie akvizície a spracovania dokumentov na úseku menného a vecného spracovania. Na tomto úseku knižničnej práce sa spracovávajú aj zborníky. Po dohode so Slovenskou národnou knižnicou v Martine sme slovenskú knižnú produkciu spracovávali iba menne, vecné spracovanie daného dokumentu dopĺňala Slovenská národná knižnica. Pri spracovávaní zahraničnej literatúry sme vytvárali úplný bibliografický záznam s menným a vecným popisom dokumentu.

Spracované dokumenty boli v týždňových intervaloch odovzdávané oddeleniu ochrany fondov na ich uloženie do skladov, resp. v prípade záujmu oddeleniu knižnično-informačných služieb na požičanie. Po 1,5-ročnej práci v KIS Virtua môžeme konštatovať, že zavedením nového knižničného systému sa podstatne zrýchlil proces spracovania dokumentov, na minimum sa skrátil čas od spracovania dokumentu po realizáciu výpožičky. Často sa stávalo, že dokument bol žiadaný a používateľovi požičaný v deň jeho spracovania, teda ešte skôr ako bol oficiálne odovzdaný do skladu.

Spracovanie periodických dokumentov

Od začiatku roka 2006 došlo k organizačným zmenám v akvizícii a spracovaní periodickej literatúry. Organizačne bol tento úsek začlenený do oddelenia akvizície a spracovania dokumentov. Denná evidencia jednotlivých čísel a spracovávanie zviazaných ročníkov periodických titulov sa realizovala v KIS Virtua. Vzhľadom na to, že v prípade periodickej literatúry knižnica nerealizovala konverziu záznamov z pôvodného systému CDS/ISIS do KIS Virtua, bolo potrebné vytvárať úplné katalogizačné záznamy o všetkých dochádzajúcich novinách a časopisoch. ŠVK začala s evidenciou novín a časopisov medzi prvými, veľké percento záznamov sa tvorilo práve tu. V roku 2006 boli spracované všetky záznamy o dochádzajúcich novinách a časopisoch. Prírastok zviazaných ročníkov periodických titulov za rok 2006 je 1 192 kn. j. a zaevidovaných bolo 19 436 čísel dochádzajúcich periodík.

Na úseku seriálov sme spolupracovali s Univerzitnou knižnicou v Bratislave na budovaní **Súborného katalógu periodík SR**. Do súborného katalógu sú hlásené všetky periodiká zaraďované do fondu knižnice, ktoré zostávajú súčasťou knižničného fondu najmenej tri roky. Pre súborný katalóg periodík sme po dohode s Univerzitnou knižnicou v Bratislave poskytli spracovaný Zoznam dochádzajúcich novín a časopisov za rok 2006, pretože súborný katalóg sa spracovával v systéme Aleph a ŠVK nestačila kapacitne pokryť aj túto činnosť. Od januára

2007 sa bude súborný katalóg periodík spracovávať v systéme Virtua a ďalšia spolupráca na jeho tvorbe sa bude prejednávať s jeho správcami.

Spracované knižničné jednotky:

Ukazovateľ	Skutočnosť 2005	Skutočnosť 2006
Spracovanie – tvorba záznamu	7 922	9 726
z toho: knihy	6 884	8 360
seriály	846	1 192
mapy	62	103
audio - video dokumenty	47	18
elektronické dokumenty	34	53

Retrospektívne spracovanie

Napriek tomu, že klasické lístkové katalógy sa už nebudujú, online katalóg knižničného fondu je prístupný na internete a na oddelení knižnično-informačných služieb sú prístupné počítačové stanice s prístupom k elektronickému katalógu, do značnej miery sa využíva aj klasický lítkový katalóg. Využívajú ho predovšetkým používatelia starších vekových kategórií, ktorým chýbajú zručnosti a skúsenosti s prácou s počítačom, ale aj tí, ktorí hľadajú záznamy o knihách ešte nespracovaných v elektronickej podobe.

V snahe čo najskôr sprístupniť celý knižničný fond v elektronickom katalógu začalo oddelenie v roku 2006 intenzívne s retrospektívnym spracovaním dokumentov, a to počnúc rokom 1953 a so signatúrou A. Išlo o dokumenty, na ktoré neboli vytvorené katalogizačné záznamy v lítkovej podobe a ich evidencia v rámci knižničného fondu je vedená len v prírastkovom zozname. Nové elektronické spracovanie týchto dokumentov sa prevádzalo priamo s knihou a zamestnanci vytvárali úplný bibliografický záznam. V roku 2006 sme takto spracovali **4 059 dokumentov**.

V roku 2006 bol knižnici schválený prioritný projekt **Retrokonverzia knižničného fondu**. Ide o 5-ročný projekt elektronického spracovania starších, už raz katalogizovaných dokumentov podľa lítkových katalogizačných záznamov. Rok 2006 bol prvým rokom realizácie projektu a knižnica spracovala **30 000 záznamov**.

4.3 Ochrana knižničných fondov

Oddelenie ochrany fondov bezprostredne spolupracuje s oddelením knižnično-informačných služieb a s oddelením akvizície a spracovania fondov. Spravuje a ochraňuje knižničný fond, zodpovedá za dokumenty uložené v priestoroch skladov. Zabezpečuje vyhľadávanie žiadaných dokumentov, prísun a odsun dokumentov zo skladov a ich dopravu do požičovne, do príručných knižníc študovní a jednotlivých oddelení, ako aj pre zamestnancov knižnice, ktorí potrebujú dokumenty na služobné účely. Preberá a kontroluje nové prírastky, prevádza revízie knižničného fondu a koordinuje činnosť kníhviazačskej dielne.

Prevádzka skladov

Knižničné jednotky fondu ŠVK sú umiestnené v 8-ich skladoch na území mesta Prešov, v mestských častiach a okolitých mestách a obciach. Stav skladových priestorov sa oproti roku 2005 výraznejšie nezmenil. Naďalej je potrebné knižničné jednotky dovážať zo skladov vo vzdialenosti 2-10 km. Zlý stav prevažnej časti fondu, budov, nevhodné umiestnenie a zložitá manipulácia je naďalej pretrvávajúcim problémom, ktorý si vyžaduje komplexné riešenie. V roku 2006 bolo postavených 160 bežných metrov regálov pre nové prírastky.

Oddelenie ochrany fondov je plne zapojené do práce v KIS Virtua. Systém tlačí používateľské požiadavky priebežne priamo na oddelení, čo zrýchlilo prácu a predovšetkým značne ušetrilo čas pri overovaní, či je žiadaný dokument požičaný. Zároveň to znamenalo pokles

počtu žiadaniek, keďže používateľ sám mal možnosť prostredníctvom OPAC katalógu zistiť skutkový status dokumentu, čiže jeho dostupnosť. V roku 2006 bolo prijatých **62 975** žiadaniek, z toho elektronických bolo **17 882** žiadaniek.

Revízia a vyrad'ovanie fondu

Na úseku ochrany fondov bola v zmysle zákona č. 183/2000 Z. z. o knižniciach v znení neskorších predpisov, Vyhlášky MK SR č. 421/2003 o spôsobe vedenia odbornej evidencie, vyrad'ovaní a revízii knižničného fondu v knižniciach a smernice riaditeľky ŠVK o evidencii, vyrad'ovaní a revízii knižničného fondu v ŠVK v Prešove vykonaná plánovaná revízia v mesiacoch júl – august, kedy bolo zrevidovaných celkovo **35 000** kn. j. Zároveň bola v mesiaci jún prevedená opakovaná revízia na základe zoznamu chýbajúcich knižničných jednotiek revidovaných v roku 2005.

V letných mesiacoch roka 2006 bola vykonaná revízia univerzálnej študovne, kde boli zistené chýbajúce dokumenty napriek inštalácii elektronického systému ochrany. Ochranu príručkového fondu ŠVK by pomohla riešiť inštalácia kamerového systému v študovniach knižnice.

Knihárske a kníhviazačské práce a ochrana historického fondu

Činnosť knihárskej dielne bola v roku 2006 zameraná hlavne na väzbu periodík, väzbu interných materiálov, malé aj väčšie opravy dokumentov, ale aj na ďalšie kartonážne a rezačské práce pre potreby ŠVK. Vo vlastnej knihárskej dielni bolo celkovo opravených **910 kn. j.**, do brožovanej väzby bolo zviazaných **374 zv.** interných materiálov a zviazaných **1 315 zv.** periodík, z toho u externého dodávateľa bolo zviazaných **80 zv.** odborných časopisov pre potreby príručnej knižnice študovne viazaných periodík. Služby externého dodávateľa musí knižnica využívať z dôvodu chýbajúceho strojového vybavenia knihárskej dielne.

Na úseku ochrany historického knižného fondu bolo v roku 2006 vyčlenených približne 90 % historických dokumentov, ktoré boli presťahované do vhodnejších priestorov nového pracoviska konzervovania a reštaurovania dokumentov na Hlavnej ul. Ich presun súvisí so snahou knižnice o ich zabezpečenie a postupné elektronické spracovanie, ktoré sú hlavnými podmienkami ich vyhlásenia za historický knižný fond. Všetky presunuté historické tlače boli v jeseni ošetrené prípravkom proti mikroorganizmom a plesniam, na čo boli využité služby externého dodávateľa. V rámci konzervovania a reštaurovania boli vykonané opravy **18 historických tlačí.**

Činnosť oddelenia ochrany fondov v číslach:

Ukazovateľ	Merná jednotka	Skutočnosť 2005	Skutočnosť 2006
Prijaté žiadanky spolu, z toho:			
elektronické	počet	82 961	62 975
		5 563	17 882
Knihárske práce:			
- oprava dokumentov	kn.j.	1 498	910
- väzba novín a časopisov		1 179	1 315
- brožovaná väzba		536	374
- špeciálna väzba		17	18

4.4 Bibliografická činnosť

V roku 2006 bolo na bibliografickom oddelení používateľom poskytnutých **6 668 bibliografických záznamov**, či už v rámci spracovaných bibliografií, rešerší alebo v rámci článkovej bibliografie.

Zo spracovaných záznamov bolo:

- 2 883 bibliografických záznamov z regionálnej, rusínskej a ukrajinskej bibliografie
- 419 záznamov spracovaných o historických tlačiach 16.-19. storočia
- vo vydaných bibliografických súpisoch bolo poskytnutých 1 021 bibliografických záznamov.

Pracovníci bibliografického oddelenia poskytli **1 121 bibliografických a faktografických informácií**.

Regionálna bibliografia

V spracovaní regionálnej bibliografie sme v rámci KIS Virtua excerpovali 7 titulov novín, časopisov a zborníkov, z ktorých bolo spracovaných **1 693 regionálnych bibliografických záznamov**, čo predstavuje 113 % plnenie plánovaných regionálnych záznamov. Retrospektívnu regionálnu bibliografiu spracovávame priebežne excerpciou pre bibliografické tituly podľa edičného plánu.

Rusínska a ukrajinská bibliografia

Spracovanie rusínskej a ukrajinskej bibliografie sa realizovalo v systéme Virtua a z 9 titulov novín a časopisov bolo vyexcerpovaných **1 190 záznamov** pre národný bibliografický systém. V spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou v Martine v oblasti ukrajinistiky a rusinistiky sa ŠVK začala podieľať na návrhoch tvorby personálnych autorít.

Vednoodborová bibliografia

Na základe Úpravy o koordinácii bibliografickej činnosti na Slovensku MK 9676-80-31 koordinuje ŠVK dlhodobú oblasť bibliografie slavistiky na Slovensku. Pre túto oblasť má knižnica zastúpenie v Koordinačnej rade SNK pre bibliografickú činnosť na Slovensku. V rámci koordinácie vyhodnocujeme plánovanú a vydanú slavistickú bibliografickú produkciu na Slovensku.

Súčasťou špecializácie slavistika je novozriadená slovanská študovňa, ktorá je organizačne začlenená pod bibliografické oddelenie. Slovanská študovňa bola verejnosti sprístupnená vo februári 2006. Hlavným poslaním novej študovne je budovať a prezenčne sprístupňovať fond dokumentov všetkých súčasných slovanských jazykov a literatúry. Na dosiahnutie tohto cieľa vyvíjala aktivity, ktoré postupne zabezpečia do fondu študovne rôzne dokumenty, väčšinou formou darov, ako napr. knižný dar Katedry slavistiky (srbská a poľská literatúra) a Katedry ukrajinistiky (ruská a ukrajinská folkloristická literatúra) Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity, súbory knižných darov z oblasti slavistiky od domácich a zahraničných osôb.

Spracovanie historických fondov

V roku 2006 sme pokračovali v spracovávaní tlačí 16. stor. zachovaných na území Prešova ako súčasť výskumnej úlohy Generálny katalóg tlačí 16. storočia zachovaných na území Slovenska spracovávaním tlačí z Eparchiálnej knižnice v Prešove a doplnením spracovaných tlačí 16. storočia vo fondoch ŠVK.

Činnosť bibliografického oddelenia v číslach:

Ukazovateľ	Merná jednotka	Skutočnosť 2005	Skutočnosť 2006
Excerpovanie: -regionálna bibliografia -rusínska a ukrajinská bibliografia	záznamy	1 648 837	1 693 1 190
Spracovanie historických fondov: - tlač 16. stor. - tlač 17.-19. stor. - tlač 18.-19. stor. - prešovské tlač	tituly	131 150 120 —	103 113 120 83

4.5 Knižnično-informačné služby

ŠVK poskytuje v zmysle zákona NR SR č. 183/2000 o knižniciach základné a špeciálne služby, pričom medzi základné patria absenčné a prezenčné výpožičné služby a podávanie ústnych faktografických a bibliografických informácií.

4.5.1 Základné knižnično-informačné služby

V roku 2006 bolo v knižnici **registrovaných 6 077 používateľov** s preukazom platným od 1. januára do 31. decembra. Služby knižnice využilo v roku 2006 spolu 4 459 používateľov. Ide o aktívnych používateľov, ako ich štatisticky eviduje KIS Virtua, ktorí uskutočnili v roku 2006 aspoň jednu výpožičku, predĺženie, vrátenie alebo žiadanku. Oddelenie knižnično-informačných služieb navštívilo **183 493** používateľov, z toho požičovňu navštívilo **71 423** používateľov.

Absenčné služby

Počet výpožičiek v roku 2006 bol spolu **213 338 kn. j.**, čo predstavuje **nárast** oproti roku 2005 o **16 531 výpožičiek**. Napriek tomuto nárastu to činilo plnenie plánu na rok 2006 na **88,89 %**. Tento ukazovateľ nebol splnený z dôvodu neopodstatneného zvýšenia výpožičiek plánovaných v roku 2006, aj napriek tomu, že už v roku 2005 bol plán výpožičiek splnený len na 86,9 % pri počte 196 807 výpožičiek.

Z celkového počtu výpožičiek bolo **138 225 absenčných výpožičiek**, čo je **nárast o 5 639** absenčných výpožičiek ako v roku 2005. Počas roka 2006 boli žiadanky vybavované v časovom intervale pre vyzdvihnutie kníh 1 deň. Všetci zamestnanci oddelenia vykonávali rýchlu katalogizáciu dokumentov, ktoré neboli elektronicky spracované, ale ktoré boli žiadané na absenčné požičiavanie. Počas roka bolo uskutočnených 60 800 prolongácií dokumentov, čo predstavuje plnenie len na 76 % a zároveň pokles oproti roku 2005 o 773 prolongácií. Neplnenie plánu prolongácií zdôvodňujeme tým, že čitatelia majú možnosť uskutočniť prolongácie dokumentu najviac 5-krát, pričom v pôvodnom výpožičnom systéme mohli prolongovať neobmedzene. Počas celého roka 2006 boli výpožičky realizované v KIS Virtua. Pôvodný výpožičný systém AVS VYP slúžil do 31.5.2006 k upomínaniu a vymáhaniu nevrátených dokumentov od používateľov. Vykonali sme tlačový výstup nevrátených dokumentov k následnému vymáhaniu a dňom 1.6.2006 bolo ukončené jeho používanie.

V roku 2006 bolo riešených **163 výziev** na vrátenie dokumentov, z toho bolo **125** kladne vybavených a **38** výziev bolo postúpených právnikovi, ktorý zastupuje ŠVK pri súdnom vymáhaní.

V roku 2006 došlo k viacerým výraznejším zmenám. Na základe používateľských požiadaviek bol upravený limit vypožičaných dokumentov pre jedného používateľa na 30 titulov. Zároveň bol upravený počet predĺžení vypožičaného dokumentu z 2-krát na 5-krát za sebou,

ale len prípade, že dokument nie je žiadaný iným používateľom. Výrazná zmena k lepšiemu nastala v prvej polovici roka 2006, kedy bol vyriešený problém odosielania avíz o rezervácii žiadaného dokumentu. Možnosť generovania avíz o dostupnosti rezervovaného dokumentu systémom priamo na e-mail používateľa, ktorý má preferovanú e-mailovú adresu, odstránil vo veľkej miere nespokojnosť zo strany používateľov, ktorí takto nemusia uhrádzať vzniknuté poštovné náklady.

Prezenčné služby

V roku 2006 bolo zrealizovaných **75 113 prezenčných výpožičiek**, čo je **o 10 892 viac** ako v roku 2005, ktoré boli realizované v priestoroch 5-tich študovní (všeobecná študovňa, študovňa viazaných periodík, databázová študovňa, študovňa špeciálnych dokumentov a slovenská študovňa) a čítárne. Používateľom sme umožnili štúdium literatúry z príručných a historických fondov Evanjelickej kolegiálnej knižnice, ako aj literatúry objednanej zo skladov ŠVK. V čítárni je vystavených **140** titulov časopisov – vždy najnovšie čísla bežného ročníka, ktoré sa priebežne obmieňajú a **28** titulov novín. Ostatné periodiká sú sprístupňované používateľom na požiadanie. Knižnica z dôvodu ochrany fondov neposkytuje absenčné vypožičiavanie zviazaných periodík a používatelia si ich požičiavajú iba prezenčne na študijné účely.

Za účelom skvalitňovania poskytovaných služieb, aj na základe výsledkov ankety, ktorú každý mesiac pripravujeme na webovej stránke ŠVK, sme od októbra 2006 prenajali kopírovací stroj so špeciálnym systémom na čipové karty a umožnili našim používateľom službu samoobslužného kopírovania za veľmi výhodných cenových podmienok. K 31.12.2006 bolo predaných 12 kariet a vyhotovených 11 433 xerokópií.

ŠVK poskytuje svoje služby v spomínaných 5-tich študovniach a 1 čítárni. V roku 2006 ich navštívilo spolu **33 126 používateľov** rôznych vekových kategórií. Počítače v študovniach sú denne plne využívané, najmä kvôli prístupu na internet. Súčasťou základných knižnično-informačných služieb je aj poskytovanie faktografických a bibliografických informácií, podaných ústnou formou, ktorých v roku 2006 bolo poskytnutých **41 116**, čo predstavuje **nárast** oproti roku 2005 o 5 356, z toho bolo 34 017 faktografických a 7 099 bibliografických informácií.

Používatelia naďalej prejavovali najväčší záujem o prezenčné služby, ktoré sú poskytované v databázovej študovni a študovni špeciálnych dokumentov na Hlavnej 99, pričom dôvodom tohto stavu je ich umiestnenie v centre mesta.

Študovňa špeciálnych dokumentov

Študovňa poskytovala v roku 2006 používateľom ŠVK prístup predovšetkým k jazykovým cudzojazyčným a ekonomicko-právnym dokumentom, k dokumentom z oblasti geografie, dejín, astronómie, marketingu, manažmentu, hudby, k dokumentom so sociálnou tematikou a k technickým normám. Tieto dokumenty sú sprístupnené v knižnej podobe, na CD a na audio- a videokazetách. V roku 2006 navštívilo študovňu špeciálnych dokumentov **1 212** používateľov. Najväčší záujem bol o jazykové dokumenty (prevažne nemecký a anglický jazyk) a ekonomické dokumenty. Zaujímavou novinkou pre používateľov bol psychowalkman – prístroj pre modernú výučbu cudzích jazykov.

V januári 2006 oficiálne ukončilo svoju činnosť Poradenské centrum pre výučbu nemeckého jazyka. Dôvodom bolo rozhodnutie Goetheho inštitútu nefinancovať konzultačné poradenstvo dvoch učiteliek nemeckého jazyka. Dokumenty, ktoré knižnica získala spolupracou s **Goetheho inštitútom v Bratislave**, ostávajú aj naďalej súčasťou študovne špeciálnych dokumentov. Nakoľko používatelia žiadali o absenčné výpožičky týchto titulov, ktoré boli dostupné len na prezenčné štúdium, rozhodli sme sa zaradiť časť dokumentov do fondu pre absenčné vypožičiavanie. Okrem sprístupňovania knižných a elektronických dokumentov boli konzultantkou študovne poskytované faktografické a bibliografické informácie, z celkového

počtu **41 116 informácií** bolo v študovni špeciálnych dokumentov poskytnutých **4 152 informácií**, z toho 3 395 faktografických a 757 bibliografických.

Od januára do júna 2006 ŠVK v priestoroch študovne špeciálnych dokumentov organizovala v spolupráci s Občianskym združením **Priestor pre pomoc** bezplatné sociálne, právne a psychologické poradenstvo pre ľudí v hmotnej núdzi. Poradenstvo sa uskutočňovalo 1x mesačne 2 hodiny v podvečerných hodinách. Záujem bol veľmi vysoký aj vzhľadom na to, že ukončením spolupráce s Informačnou kanceláriou Rady Európy v Bratislave v právnej oblasti, boli zrušené aj bezplatné právne konzultácie, ktoré využívali záujemcovia nielen z Prešova, ale z celého Prešovského kraja.

Súčasťou študovne špeciálnych dokumentov je **Kontaktné a informačné miesto úradu priemyselného vlastníctva SR**. V roku 2006 poklesla návštevnosť tohto miesta a o informácie prejavilo záujem iba 6 používateľov, ktorým boli poskytnuté údaje o činnosti úradu, o predmetoch priemyselno-právnej ochrany a potrebné tlačivá. Ide o špecifickú informačnú službu, ktorej výsledky sú v značnej miere závislé od návštevnosti záujemcov z oblasti priemyslu a podnikateľskej sféry.

Databázová študovňa

V databázovej študovni boli počas roka 2006 poskytované rýchle informácie, prístup do komerčných databáz, napomáhala k získaniu celkového prehľadu o knižničných službách, resp. umožňovala registráciu nových používateľov.

V roku 2006 návštevnosť na tomto pracovisku čiastočne poklesla. Počet návštevníkov databázovej študovne bol **11 328 osôb**, čo je o 2 991 používateľov menej ako v roku 2005. Podobne návštevnosť internetu mala klesajúci trend. V roku 2006 využilo internet **4 639** používateľov. Pokles záujmu pravdepodobne svedčí o dostupnosti internetu na školách a v domácnostiach.

V roku 2006 bol zaznamenaný zo strany používateľov študovne najväčší záujem o informácie: ako pracovať s OPAC katalógom, s CD-ROM encyklopedického charakteru z oblasti dejín, výtvarného umenia, náboženstva, medicíny, práva ekonomických vied, spravodajstva, informačných technológií a tiež o slovníky. Naďalej medzi žiadané oblasti patrilo ošetrovateľstvo, detské lekárstvo, atlasy z oblasti medicíny (pôrodníctvo, chirurgia, dermatológia, gastroenterológia, diabetes mellitus, onkológia, gerontológia a podobne), medzinárodné právne dokumenty a zmluvy v rámci EÚ, školstvo a pedagogika v krajinách EÚ a tiež vo východných krajinách, bývalého Sovietskeho Zväzu a tiež Latinskej Ameriky. Z oblasti pedagogiky bol najväčší záujem o informácie: špeciálne a alternatívne školstvo, environmentálna výchova, oblasť sociálnej práce s rôznym zameraním. Vzrastal záujem aj o cudzojazyčné zdroje a literatúru.

V poslednom štvrtroku 2006 bola zrealizovaná výmena opotrebovaných počítačov v databázovej študovni, čo v súčasnosti umožňuje rýchlejšie pripojenie na internet a tiež komfortnejšie zabezpečovanie informácií a služieb, čo bolo najčastejšou príčinou nespokojnosti zo strany používateľov.

Činnosť Informačného miesta Rady Európy (IMRE), ktoré poskytovalo svoje služby v spolupráci s Informačnou kanceláriou Rady Európy v Bratislave, bola v roku 2006 čiastočne obmedzená. Informačná kancelária ukončila dotáciu pre externého zamestnanca knižnice, čo znamenalo pre knižnicu ukončenie dohody o pracovnej činnosti v 1. štvrtroku 2006. Jeho zamestnanie v stálom pracovnom pomere s ŠVK nie je možné pre nedostatočný limit zamestnancov.

Informačné materiály získané počas tejto spolupráce sú k dispozícii v online katalógu OPAC alebo priamo v priestoroch Databázovej študovne ŠVK. Záujem návštevníkov Informačného miesta Rady Európy v roku 2006 bol o informácie ohľadne ochrany ľudských práv,

rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva, možnosti práce a štúdiá v zahraničí, podanie sťažností na Ústavný súd, práce a činnosti iných bezplatných právnych poradní .

Sprístupňované databázy

V roku 2006 ŠVK vo svojich študovniach sprístupňovala online databázy a elektronické dokumenty na CD nosičoch alebo on-line:

- v rámci celoslovenskej licencie sprístupnila databázy EBSCO on-line v študovniach ŠVK v Prešove
- zabezpečila prístup k databázam ProQuest on-line na pracoviskách ŠVK
- pokračovala v poskytovaní prístupu k databázam EPI on-line na pracoviskách ŠVK
- skúšobne umožnila prístup k ekonomickým databázam Ebsco Business a tiež Factiva on-line na pracoviskách ŠVK
- sprístupňovala CD s tematikou vzdelávania, encyklopedických informácií (databáza Amatérske rádio, Encarta, Ottova encyklopédia obecných vedomostí, Europeané, Heuréka a iné)
- obnovila predplatné štvrťročnej aktualizácie elektronickej zbierky zákonov JURIX
- po osvedčenom bezplatnom skúšobnom prístupe zakúpila knižnica v máji 2006 prístup do elektronickej databázy EPI

4.5.2 Špeciálne knižnično-informačné služby

V zmysle zákona o knižniciach ŠVK poskytovala aj špeciálne služby používateľom, ktoré zahŕňajú predovšetkým medziknižničné výpožičné služby a služby poskytované za úhradu.

Medziknižničné výpožičné služby (MVS, MMVS)

Ich cieľom je sprostredkovať používateľom prístup k dokumentom, ktoré ŠVK vo svojom fonde nemá, ale sú vo fondoch iných slovenských alebo zahraničných knižníc (MVS žiadajúca). Súčasne požičiava aj dokumenty, ktoré má vo vlastnom fonde a žiadajú ich iné knižnice (MVS požiadaná) pre svojich používateľov.

V rámci **MVS požiadanej** bolo z nášho fondu iným knižniciam z celkového počtu **2 854 požiadaviek** kladne vybavených **2 134 žiadaniek**, a to **1 820 kn. j.** a **305** xerokópií článkov, čo predstavuje plnenie plánu na **356 %**. Ide o nárast o **1 512 žiadaniek** viac ako v roku 2005. Je potrebné zdôrazniť, že túto službu poskytoval jeden zamestnanec oddelenia knižnično-informačných služieb, pričom zároveň vykonával ostatné pracovné činnosti súvisiace s výpožičkami. Tento stav do budúcnosti nie je vyhovujúci a knižnica uvažuje o zriadení samostatného úseku MVS a MMVS. Zatiaľ nie je možné tento plán realizovať z dôvodu nedostatočného limitu zamestnancov.

Najviac problémov pri spracovávaní tohto veľkého počtu požiadaviek na MVS boli neúplné a najmä nepresné citácie žiadateľov ŠVK o MVS. Nárast MVS požiadanej je spôsobený tým, že knižničný fond ŠVK je dostupný na internete a zároveň dokazuje kvalitu akvizičnej politiky ŠVK. Následným retrospektívnym spracovávaním KF predpokladáme ďalší nárast žiadostí o túto službu.

V rámci **MVS žiadajúcej** z iných knižníc sme pre používateľov služieb ŠVK v minulom roku kladne zrealizovali **485 požiadaviek**, čo predstavuje splnenie plánu na **194 %** a nárast o 203 kladne vybavených žiadaniek oproti roku 2005. Celkový počet požiadaviek bol **674**. Pri zabezpečovaní služieb MVS boli využívané on-line prístupy do katalógov knižníc a predovšetkým elektronické objednávanie dokumentov.

Požiadavky na **medzinárodnú medziknižničnú výpožičnú službu** sme realizovali prostredníctvom Univerzitnej knižnice v Bratislave alebo Slovenskej národnej knižnice v Martine. V roku 2006 sme začali s využívaním MMVS aj bez sprostredkovateľa. Prostredníctvom MMVS sme z nášho fondu poskytli **9 kn. j.** knižniciam v zahraničí, pre našich používateľov bolo požičaných **72 kn. j.** z Česka, Nemecka, Rakúska a ďalších krajín.

Cirkulačná výpožičná služba (CVS)

V roku 2006 CVS odborných zahraničných časopisov využívalo **53** používateľov, z toho 1 kolektívny a 52 individuálnych. Prostredníctvom CVS sme poskytovali používateľom pravidelný prístup k **121 titulom** odborných zahraničných periodík (vrátane českých). Výkony CVS dosiahli v roku 2006 plnenie na **106,68 %**, čo predstavuje **3 307 výpožičiek**. V roku 2006 sme pristúpili k zvýšeniu poplatkov podľa počtu objednaných časopisov. Pri počte do 5 časopisov na mesiac z 200 na 250,-Sk, pri počte do 10 objednaných časopisov z 300 na 350,-Sk, pri počte do 15 časopisov zo 400 na 450,-Sk ročne. Používatelia si môžu naďalej periodiká požičiavať iba prezenčne, preto sme pre rok 2006 do ponuky časopisov pre CVS zaradili aj niektoré odborné slovenské tituly. Zároveň sme oslovili ďalších potenciálnych používateľov s ponukou na využívanie tejto služby.

Rešeršné a informačné služby

V roku 2006 bolo vypracovaných **169** rešerší, v ktorých bolo poskytnutých **4 632** bibliografických záznamov, čím bol plán splnený na **188 %**. Stretli sme sa so zvýšeným záujmom o rešeršné služby nielen u študentov v záverečných ročníkoch štúdia, ale aj pri písaní ročníkových alebo seminárnych prác na stredných a vysokých školách, a tiež u vedeckých pracovníkov. Časté vyhľadávanie rešeršných služieb je zdôvodňované tým, že problematika, s ktorou prichádzajú žiadatelia je náročná a vyžaduje si profesionálne spracovanie. Pretrvával záujem o rešeršné služby z oblasti spoločenských, aplikovaných vied, dejín, umenia a filozofie.

Poradenské a konzultantské služby

V rámci konzultantských služieb sme poskytovali na oddelení knižnično-informačných služieb informácie o poskytovaných službách, knižničnom fonde, spôsoboch vyhľadávania informačných prameňov v klasických a on-line katalógoch. V súvislosti s organizačnými zmenami a presunom úseku akvizície časopisov na oddelenie akvizície a spracovania dokumentov bolo pracovné miesto konzultanta v univerzálnej študovni zrušené a viaceré činnosti boli v roku 2006 poskytované zamestnancom v čítarni.

Na celom oddelení služieb bol kladený dôraz hlavne na vysvetľovanie spôsobu vyhľadávania v novom on-line katalógu, spôsoby objednávanie dokumentov, poskytovanie informácií o zmenách, ktoré s tým súviseli. Veľká pozornosť bola venovaná poradenským a konzultačným službám pre nových používateľov s cieľom, aby nadobudli nové poznatky o spôsoboch vyhľadávania vo všetkých katalógoch. Celkovo sme poskytli **41 116 informácií**, z toho **34 017 faktografických** a **7 099 bibliografických** informácií, čo predstavuje **nárast o 5 356 informácií** oproti roku 2005 a splnenie plánu na **124,59 %**.

Reprografické služby

Reprografické služby umožňovali v roku 2006 používateľom vyhotovenie kópií dokumentov, ktoré sa nachádzajú vo fondoch knižnice. Súčasne boli tieto služby využívané aj na vyhotovenie xerokópií dokumentov žiadaných z iných knižníc prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby. Reprografické služby zabezpečujeme pomocou 4 kopírovacích strojov. Dva z týchto strojov sú umiestnené v čítarni na Námestí mládeže 1 (koncom roka 2006 bol prenajatý samoobslužný kopírovací stroj), tretí v študovni špeciálnych dokumentov a ďalší kopírovací stroj bol zakúpený v roku 2006 do novozriadenej slovanskej študovne na Hlavnej 99. V roku 2006 bolo pre používateľov vyhotovených **57 289 xerokópií**, čo je **nárast o 16 953 xerokópií** oproti roku 2005.

4.6 Informačné technológie

V roku 2006 pokračovala implementácia posledných modulov knižnično-informačného systému Virtua od firmy VTLS Inc. V priebehu roka boli dopracované ďalšie knižničné agendy a realizovaná ich rutinná prevádzka.

Hardvérové zabezpečenie a údržba

Vzhľadom na neschválenie projektov z oblasti informačných technológií, obnova hardvéru bola realizovaná výlučne z prevádzkových prostriedkov knižnice.

Na spracovávanie viazaných periodík vo Virtue bol zakúpený počítač s CPU AMD Sempron 2800 a Windows XP Professional do kníhviazačskej dielne. Opatrebovaný počítač na útvare riaditeľa - sekretariát bol nahradený novým PC s CPU AMD Sempron 2800 a Windows XP Professional. Obnova PC na PC HP DX6120 bola realizovaná aj u vedúcej ekonomického oddelenia.

Bola rozšírená počítačová kabeláž pre pripojenie ďalšieho počítača pre používateľov v databázovej študovni. Štyri staré a opotrebované 6-ročné počítače boli nahradené novými PC HP DX2200MT so 17" LCD monitormi, čo výrazne zvýšilo užívateľský komfort ako aj spokojnosť používateľov. Počítač v rovnakej konfigurácii a tlačiareň HP LJ 1020 boli zakúpené aj pre pracovníka študovne, ktorý zabezpečuje nielen prevádzku študovne, ale realizuje aj rešeršné služby.

Od septembra 2006 sme začali akceptovať študentské vysokoškolské čipové karty ako preukaz používateľa, k čomu bola zakúpená čítačka kariet a personalizátor.

Počas celého roka bola realizovaná technická a systémová údržba serverov. Odborný zamestnanec pre výpočtovú techniku zabezpečoval v roku 2006 plynulú prevádzku lokálnej počítačovej siete a hardvérovú údržbu inštalovanej techniky.

Softvérové zabezpečenie a údržba

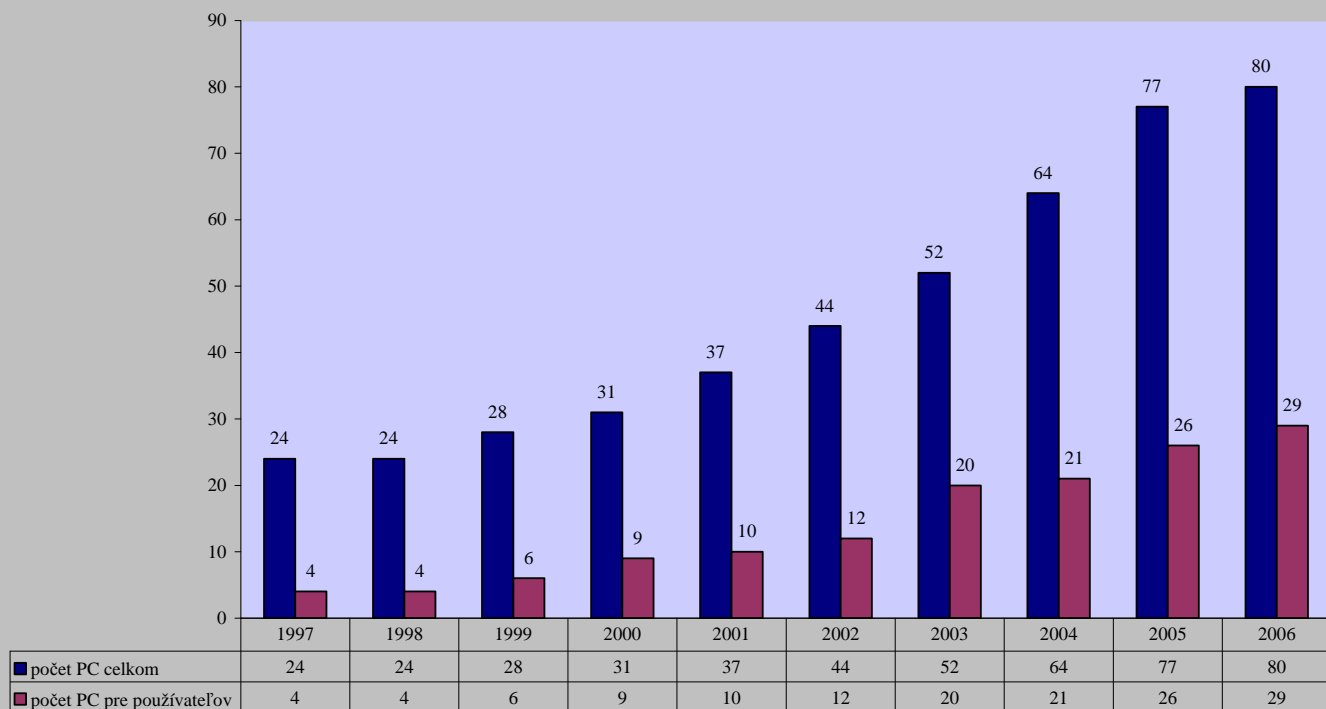
Implementácia knižnično-informačného systému pokračovala na OASF vygenerovaním prírastkového zoznamu z KIS Virtua. Bolo potrebné vytvoriť scripty v SQL na výber dát z databázy, priebežne opravovať chyby vzniknuté pri spracovávaní dokumentov a následne upraviť text do finálnej podoby pripravenej na tlač prírastkového zoznamu.

V spolupráci s ŠVK v Banskej Bystrici sme spustili tlač upomienok a avíz na vyžiadané dokumenty. Od augusta 2006 sme dali do prevádzky posielanie upomienok a avíz e-mailom, čo naši používatelia s nadšením privítali, hlavne vzhľadom na bezplatné posielanie avíz e-mailom.

Ochranu údajov pred poškodením a stratou v súčasnosti zabezpečuje správca servera umiestneného v priestoroch Slovenskej vysokej školy chemickotechnologickej v Bratislave. Počas roka sa priebežne riešili problémy s elektronickou poštou, aplikačným softvérom alebo celkovým používaním PC.

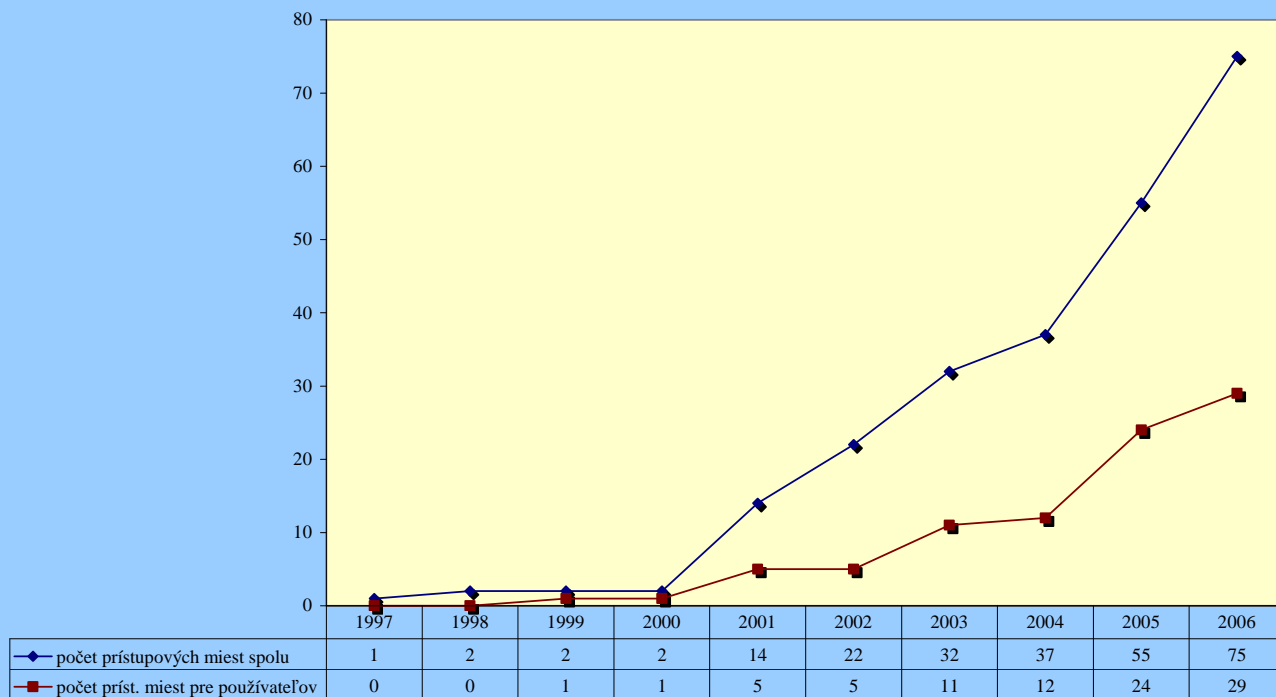
O ochranu počítačov pred počítačovými vírusmi sa stará antivírusový systém AVG. Jeho pravidelná aktualizácia značne prispela k tomu, že počas celého roka sme minimalizovali riziko zavírenia PC.

Počet počítačových staníc v ŠVK Prešov

Prehľad vývoja počtu PC v knižnici

Počet staníc pripojených na internet

Prehľad vývoja pripojenia PC staníc k internetu

4.7 Public relations

4.7.1 Kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia

Podujatia pre širokú verejnosť

Významný podiel na propagácii služieb má každoročne Týždeň slovenských knižníc. V rámci 7. ročníka tohto podujatia sme zorganizovali **2 prednášky** (Drogy – spoločenský problém, Jonáš Záborský) s odborníkmi v danej oblasti, na ktorých sa zúčastnilo 116 účastníkov. Okrem toho sme uskutočnili **4 exkurzie** (115 účastníkov) a pripravili **2 výstavy** a 7 druhov propagačných materiálov. Tieto aktivity sa stretli s kladným ohlasom verejnosti. Možnosť bezplatného zápisu počas Týždňa slovenských knižníc využilo **146 používateľov**.

V rámci vzdelávacej činnosti a informatickej výchovy sme v roku 2006 zrealizovali **37** exkurzií, čo je o 14 exkurzií viac ako v roku 2005. Cieľom týchto činností bolo získať nových potenciálnych používateľov knižnice, naučiť ich čo najefektívnejšie využívať knižničný fond a informačné zdroje, ktoré knižnica ponúka. Záujemcovia boli informovaní o možnostiach využívania všetkých odborných študovní knižnice.

Pravidelne sme pre verejnosť usporadúvali v rámci kultúrno-spoločenskej činnosti tematické výstavy. V roku 2006 sme sa zapojili do grantového programu Podpora prístupu detí, mládeže a učiteľov ku kultúrnym hodnotám. Pri individuálnych konzultáciách s používateľom a v rámci informatických príprav sme ponúkli možnosť využiť kultúrne poukazy pri všetkých platbách v ŠVK. Spolu sme získali **402 poukazov v hodnote 20 100,- Sk**. Používatelia ich využili najmä na úhradu registračného poplatku a sankcií za omeškanie vrátenia dokumentu.

Podujatia pre odbornú verejnosť

Začiatok roka sa niesol v duchu príprav na **otvorenie slovanskej študovne**, ktorú sme verejnosti slávnostne sprístupnili 23. februára 2006. Súčasťou otváracej akcie bola prezentácia výstavy Milady Ivankovej z Vranova „**Ludové bohatstvo horného Zemplína**“.

V rámci 7. ročníka už spomínaného celoslovenského podujatia Týždeň slovenských knižníc sme verejnosti prezentovali **tvorbu a personálnu bibliografiu prešovského výtvarníka Dušana Pončáka** a v spolupráci s umelcom a Šarišskou galériou v Prešove sme predstavili verejnosti v priestoroch slovanskej študovne aj jeho obrazy a sochy.

Nedožitý 95. výročie narodenia knihovníka, bibliografa a osvetového pracovníka, bývalého kolegu a riaditeľa našej knižnice sme si pripomenuli inštalovaním výstavy „**Bibliograf Jozef Repčák**“ v priestoroch slovanskej študovne.

S priaznivým ohlasom odbornej verejnosti sa stretol seminár, ktorý sme zorganizovali v septembri pod názvom „**Historické tlače a periodiká prešovskej proveniencie. Prešovskí tlačári a vydavatelia 17.-21. stor.**“. Príspevky zo seminára budú publikované v zborníku, ktorý pripravujeme na vydanie v roku 2007. Z bohatej diskusie, ktorá sa na seminári rozvinula sa ukázala potreba pokračovať v spracovávaní historických tém nášho regiónu formou seminárov alebo kolokvií aj v budúcnosti. Sprievodnou akciou uvedeného seminára bola výstava **Prešovskí tlačári a vydavatelia**, inštalovaná v slovanskej študovni.

Záver roka sa niesol v znamení akcií organizovaných Slovenskou národnou knižnicou v rámci 11. bibliografickej konferencie. Na jednotlivých podujatiach v rámci konferencie sme sa zúčastnili hlavne vypracovaním odborných príspevkov.

4.7.2 Edičná činnosť a propagácia ŠVK

Propagácia aktivít knižnice

Na webovej stránke knižnice a v regionálnych médiách boli pravidelne aktualizované informácie o pripravovaných podujatiach. Propagácia knižnice bola zabezpečená formou informačných letákov a pozvánok.

Aj napriek tomu, že informácie o všetkých hlavných knižnično-informačných službách sú na webovej stránke ŠVK Prešov, pripravili sme pre používateľov nový **informačný leták**. Cieľom bolo informovať používateľov o všetkých zmenách v súvislosti s prechodom na KIS Virtua, upozorniť ich na zmeny súvisiace s výpožičnou politikou, otváracími hodinami a pod.. Zároveň sme pripravili stručný manuál pre prácu s OPAC katalógom.

U používateľov navštevujúcich priestory požičovne má veľmi pozitívny ohlas **výstavka nových kníh**. Používatelia si zvykli na jej pravidelné týždenné doplňovanie novými, zaujímavými titulmi z rôznych vedných oblastí. Prostredníctvom tejto výstavky majú možnosť priameho výberu dokumentov bez čakacej lehoty. Informácie o najnovších publikáciách sú propagované a pravidelne obmieňané na informačných tabuliach vo vstupných priestoroch OKIS.

V polovici roka pribudla v priestoroch OKIS panelová prezentácia ŠVK, prostredníctvom ktorej predstavujeme používateľom všetky oddelenia, čo je čiastočnou kompenzáciou vzdialenosti medzi oboma budovami ŠVK.

Informačné potreby a názory našich používateľov sme zisťovali pomocou ankiet, ktoré boli mesačne vystavené na webovej stránke ŠVK. Celkové výsledky týchto ankiet sú pozitívne a veľmi dôležité až smerodajné pre neustále zvyšovanie kvality a efektivity poskytovaných služieb.

Edičná činnosť

V roku 2006 sme vydali 3 edičné tituly, z toho 2 bibliografie – personálna bibliografia dramaturga, prekladateľa a pedagóga „**Anton Kret**“ a titul z oblasti historických fondov „**Knižnica Mateja Beňa**“. Tretím edičným titulom je zborník „**Ruská a ukrajinská emigrácia na východnom Slovensku v rokoch 1919-1945**“ z vedeckého kolokvia, ktoré sme zorganizovali v spolupráci s Inštitútom histórie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove a Asociáciou ukrajinistov Slovenska v roku 2005 na tému „Pôsobenie ruskej a ukrajinskej emigrácie na východnom Slovensku v rokoch 1919-1945“. Zborník bol vydaný v tlačenej aj elektronickej podobe a plánujeme ho použiť ako pozvánku pre medzinárodnú konferenciu o ruskej a ukrajinskej emigrácii na východnom Slovensku v roku 2007.

4.7.3 Domáca a zahraničná spolupráca

Spolupráca na Slovensku

ŠVK počas celého roka 2006 spolupracovala s knižnicami zapojenými do projektu KIS3G, či už v oblasti riešenia problémov pri spracovaní dokumentov, získavania nových informácií z knižničnej oblasti alebo pri vzájomných konzultáciách. V oblasti knižnično-informačných služieb aktívne spolupracovala s knižnicami na Slovensku aj v zahraničí pri poskytovaní MVS a MMVS.

Slovenská národná knižnica v Martine oslovila ŠVK ako jediné zo zúčastnených knižníc a požiadala ju o spoluprácu v rámci pripravovaného pilotného projektu SNK a ŠVK v Prešove na zavedenie novej služby do procesu výpožičných služieb obidvoch knižníc **Externá knižničná výpožičná služba**. Tento nový spôsob požičiavania kníh bude inovačným prístupom na území Slovenska, ktorý môže vzniknúť najmä preto, že v prvej fáze obidve knižnice pristúpili k projektu KIS3G a ŠVK v Prešove je jedným z hlavných poskytovateľov MVS na Slovensku. ŠVK pripomienkovala návrh k spoločnému projektu.

Zahraničná spolupráca

Na úseku výmeny dokumentov pokračovala vlani spolupráca s knižnicami v zahraničí: v Česku, Poľsku aj na Ukrajine. Sú to: Ústav pro soudobé dějiny v Prahe, Slovanská knihovna v Prahe, Ústav mezinárodních vztahů v Prahe, Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego v Katowiciach, Lvovská vedecká knižnica V. Stefanyka vo Lvove, a Univerzitná knižnica Užhorodskej štátnej univerzity v Užhorode. Spolupráca prebieha na základe ponúk a dopytu partnerských knižníc a ŠVK.

Našu knižnicu navštívili v roku 2006 riaditeľ Slovanskej knižnice pri Národnej knižnici ČR v Prahe PhDr. Lukáš Babka a jeho spolupracovníčka PhDr. Anastázia Lukáčová a Prof. Luzhnycky z USA.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

5.1 Súhrnná charakteristika organizácie a jej hospodárenia v roku 2006

5.1.1 Charakteristika činnosti organizácie

Štátna vedecká knižnica v Prešove (ďalej len „ŠVK“) ako univerzálna vedecká knižnica vykonáva tieto hlavné činnosti:

- získavanie, spracovanie, uchovávanie, sprístupňovanie a ochrana dokumentov knižničného fondu
- poskytovanie základných a špeciálnych knižnično-informačných služieb
- realizácia kultúrno-spoločenských, vzdelávacích a propagačných aktivít
- riešenie vedecko-výskumných úloh v oblasti dejín knižnej kultúry
- domáca a medzinárodná spolupráca

Na základe vydanjej zriaďovacej listiny hlavnou úlohou ŠVK v zmysle zákona NR SR č. 183/2000 o knižniciach v znení neskorších predpisov je zabezpečovať slobodný prístup k poznatkom a informáciám šíreným na všetkých druhoch nosičov, podporovať rozvoj vedy, výskumu a vzdelávania, a tak napomáhať celoživotné vzdelávanie občanov, chrániť kultúrne dedičstvo a vytvoriť optimálne podmienky na jeho využívanie.

Prvoradou úlohou bolo plnenie plánovaných ukazovateľov jednotlivých knižničných činností:

- dosiahnutý prírastok knižničného fondu predstavuje **9 726 kn. j.**, (plnenie na 131 %), z toho:
- nákup predstavuje **4.215 kn. j.** (plnenie na 131 %) a povinný výtláčok **4.434 kn. j.** (plnenie na 91 %),
- bolo požičaných **213 338 kn. j.** (plnenie na 89 %), t. z. že, a hoci je to **o 16 531 výpožičiek viac ako v roku 2005**,
- vysoký záujem o **medziknižničnú výpožičnú službu** (plnenie na 296 %),
- celkovo registrovaných **6 077 používateľov**,
- návštevnosť dosiahla **183 493 osôb** (plnenie na 131 %), čo predstavuje dennú návštevnosť okolo **730 osôb**.

Hospodárenie organizácie prebiehalo v zmysle rozpisu záväzných ukazovateľov a rozpočtových opatrení uspokojivo, dodržiavali sa zásady zákona o rozpočtových pravidlách. Bližšia špecifikácia čerpania rozpočtových prostriedkov je analyzovaná v ďalších bodoch.

5.1.2 Záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2006

Rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2006

Ukazovateľ	Rok 2006
1.Príjmy ŠR (zdroj 111)	500
Kód programu 08S0105 Knižnice a knižničná činnosť	
2. Bežné výdavky spolu kat. 600	14 440
01.3.3. Iné všeobecné služby	
z toho:	
mzdové prostriedky kat. 610	6 112
pre zamestnancov pri výkone práce vo verej. záujme	
Limit zamestnancov pri výkone práce vo verej. záujme	37

- záväzný ukazovateľ príjmy ŠR stanovený výškou 500 tis. Sk dosiahol skutočnú výšku 580 tis. Sk, čo je plnenie na 116 %
 - záväzný ukazovateľ bežné výdavky vo výške 14.440 tis. Sk podliehal v priebehu roku 2006 niekoľkým rozpočtovým opatreniam, ale bol splnený
 - záväzný ukazovateľ mzdové prostriedky vo výške 6.112 tis. Sk bol tiež upravovaný, ale bol splnený
- záväzný ukazovateľ limit zamestnancov 37 bol splnený.

5.1.3 Rozpočtové opatrenia

V priebehu roka bolo k schválenému rozpočtu vykonaných **7** rozpočtových opatrení:

RO č. 1/KV

- zvýšenie rozpočtu kapitálových výdavkov o účelovo určené finančné prostriedky na prioritný projekt v podprograme 08T0107 Nákup úžitkového motorového vozidla v hodnote **1.000 tis. Sk**

RO č. 2

- zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov o účelovo určené finančné prostriedky, a to v podprograme 08T0103 Retrokonverzia knižničného fondu 300 tis. Sk a v podprograme 08T0106 Nákup knižničných fondov 600 tis. Sk, celková hodnota **900 tis. Sk**

RO č. 3/KV

- zvýšenie rozpočtu kapitálových výdavkov o účelovo určené finančné prostriedky na prioritný projekt v podprograme 08T0103 Výstavba účelovej budovy ŠVK – projektová dokumentácia v hodnote **2.700 tis. Sk**

RO č. 4

- zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov na základe rozhodnutia MF SR o zvýšení tarifných miezd, a to v kategórii 610 o 183 tis. Sk a v kategórii 620 o 64 tis. Sk, celkové zvýšenie o **247 tis. Sk**

RO č. 5

- zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov o účelovo určené finančné prostriedky na úhradu licenčných poplatkov LITA za výpožičky v hodnote **476 tis. Sk**.

RO č. 6/KV

- zvýšenie rozpočtu kapitálových výdavkov o účelovo určené finančné prostriedky v rámci podprogramu 08T0103 – vypracovanie projektovej dokumentácie na Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc vrátane ich modernizácie v hodnote **304 tis. Sk**.

RO č. 7/KV

- viazanie kapitálových výdavkov v podprograme 08T0103 – projektová dokumentácia na výstavbu účelovej budovy, presun do budúceho roku v hodnote – **1.900,- tis. Sk**

Po vykonaní týchto rozpočtových opatrení nadobudol rozpočet túto štruktúru:

Ukazovateľ	schválený rozpočet	úprava rozpočtu	upravený rozpočet k 31.12.2006
1.Príjmy celkom	500	-	500
2. Bežné výdavky spolu	14.440	1.623	16.063
z toho:			
a) 08S0105 Knižnice a kn. činnosť	14.440	723	15.163
- z toho: mzdy, platy (610)	6.112	183	6.295
b) 08T0103 Podpora kult. aktivít RO (630)	-	300	300
08T0106 Akvizícia kniž. fondov (630)	-	600	600
Limit zamestnancov	37	-	37
3. Kapitálové výdavky na bežnú inv. činnosť	-	2.104	2.104
z toho:			
- 08T0107 Nákup úžitkového mot. vozidla	-	1.000	1.000
- 08T0103 Proj. dokumentácia – novostavba	-	800	800
- 08T0103 Proj. dokumentácia – rekonštrukcia	-	304	304
4. Výdavky vrátane kapitálových celkom	14.440	3.727	18.167

5.2 Príjmy organizácie

Celkové príjmy organizácie: rozpočet 500 tis. Sk, skutočnosť 580 tis. Sk – plnenie 116 %, dosiahnuté boli v dvoch kategóriách:

- príjmy z vlastnej činnosti 558 tis. Sk
- mimorozpočtové príjmy 22 tis. Sk

Rozpočet príjmov v hodnote 500 tis. Sk sa nám začiatkom roka javil ako vysoký a ťažko dosiahnuteľný, avšak prijatím nového cenníka za poskytované služby (hlavne zápisné za registráciu používateľov) sa nám podarilo tieto príjmy nielen splniť, ale aj prekročiť. V porovnaní s rokom 2005, keď mali skutočné príjmy hodnotu 461 tis. Sk je to medziročný nárast o 25,8 %.

5.2.1 Príjmy organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

Ukazovateľ	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť	% plnenia
Príjmy celkom, z toho:	500	500	580	116,0
200 Nedaňové príjmy celkom, z toho:	500	500	558	111,6
210 príjmy z vlastníctva majetku			25	
220 príjmy z vlastnej činnosti, z toho:	500	500	533	106,0
- pokuty a penále za porušenie predpisov	-	-	228	
- predaj výrobkov, prác a služieb	500	500	305	61,0
Mimorozpočtové príjmy:	-	-	22	
312 príspevok na aktívnu politiku práce	-	-	22	

200 Nedaňové príjmy:

- 210 – príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku 25 tis. Sk
z toho:
- 212002 z prenajatých pozemkov: 23 tis. Sk
ročný prenájom časti pozemku na umiestnenie 2 billboardov (20 tis.) a krátkodobý prenájom časti pozemku na inštaláciu lunaparkov (3 tis.)
- 212003 z prenájmu priestorov 2 tis. Sk
krátkodobý prenájom miestnosti.

312 Mimorozpočtové príjmy:

312001 transfery zo ŠR na aktívne opatrenia trhu práce: za zamestnávanie 6 zamestnancov v rámci absolventskej práce sme dostali od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sumu 22 tis. Sk, z ktorých boli refundované náklady na zamestnávanie týchto zamestnancov.

Nepeňažnou zložkou príjmov bolo aj využitie **kultúrnych poukazov**, ktorých naša organizácia v priebehu celého roka zaregistrovala 402 kusov v hodnote 20.100,- Sk.

5.3 Výdavky organizácie

Celkové výdavky organizácie: upravený rozpočet 18.167 tis. Sk, skutočnosť 18.102 tis. Sk, čerpanie 99,6 %, vynaložené boli:

- rozpočtové výdavky 18.080 tis. Sk
- mimorozpočtové výdavky 22 tis. Sk

Výdavky roku 2006 boli čerpané na úrovni roku 2005 (nižšie o 3 tis. Sk). Rozdielne však bolo čerpanie bežných a kapitálových výdavkov. Bežné výdavky boli čerpané vo výške 16.083 tis. Sk v porovnaní s minulým rokom, keď bolo čerpanie 17.875 tis. Sk, teda celkovo 90 % čerpanie. Naproti tomu kapitálové výdavky mali tohto roku hodnotu 2.019 tis. Sk, minulého roku 203 tis. Sk, čo je celkový index 994,6 %.

Výdavky boli čerpané na úhradu miezd, odvodov, materiálov a služieb – teda na bežný chod organizácie. Mimoriadne nároky na čerpanie rozpočtu v tomto roku nenastali.

5.3.1 Výdavky organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

Čerpanie výdavkov celkom:

Pol. Názov	schválený rozpočet	upravený rozpočet	čerpanie	% čerpania
610 Mzdy, platy a OOV	6.112	6.295	6.294	100,0
620 Poistné a príspevky do poisťovní a NÚP	2.136	2.163	2.163	100,0
630 Tovary a ďalšie služby	6.122	7.549	7.570	100,3
640 Bežné transfery	70	56	56	100,0
700 Kapitálové výdavky	-	2.104	2.019	96,0
Bežné výdavky spolu	14.440	18.167	18.102	99,6

Členené bolo na čerpanie:

- bežné výdavky 16.083 tis.
- kapitálové výdavky 2.019 tis.

s p o l u 18.102 tis.

a) Čerpanie bežných výdavkov celkom (vrátane mimorozpočtových):

Finančné prostriedky vo výške 16.083 tis. Sk boli použité na bežnú činnosť organizácie, na výplatu miezd a odvodov do poisťovních fondov, na nákup energií, materiálov a rôznych služieb pre bezproblémový chod organizácie a bežné transfery.

- **610** Mzdy v hodnote 6.294 tis. Sk boli použité na výplatu tarifných miezd, príplatkov za riadenie, zmennosť a tiež odmeny zamestnancom
- **620** Poistné a príspevok do poisťovní: suma 2.163 tis. Sk bola použitá v zákonom stanovenej výške
- **630** Tovary a služby v hodnote 7.570 tis. Sk boli použité na tieto účely:

Pol. Názov	upravený rozpočet	čerpanie k 31.12.2006	% čerpania
631 Cestovné výdavky	65	65	100,0
632 Energie, voda, komunikácie	1.524	1.524	100,0
633 Materiál a dodávky	2.645	2.668	100,7
634 Dopravné	289	285	98,6
635 Rutinná a štandardná údržba	50	52	104,0
636 Nájomné za nájom	744	744	100,0
637 Ostatné tovary a služby	2.232	2.232	100,0
Tovary a služby spolu	7.549	7.570	100,3

- **631 Cestovné výdavky** 65 tis. Sk boli vyplatené ako cestovné náhrady pri tuzemských a zahraničných pracovných cestách zamestnancov.

Na tuzemské pracovné cesty bolo čerpané 28 tis. Sk. Zúčastnilo sa ich 78 zamestnancov a to hlavne na cesty do Martina, Bratislavy, Košíc a iných miest Slovenska. Najčastejšie používaným dopravným prostriedkom bol vlak, v menšej miere autobus a pre niektoré cesty sa použilo služobné motorové vozidlo.

Na zahraničné pracovné cesty v roku 2006 sa použilo 37 tis. Sk. Jednej pracovnej cesty sa zúčastnilo 6 zamestnancov. Bola to pracovná cesta na trase Bratislava, Brno, Praha, Liberec. Jej cieľom bola prehliadka novopostavených a rekonštruovaných knižníc na získanie poznatkov a inšpirácie na prípravu podkladov pre pripravovanú súťaž návrhov s názvom Architektonické riešenie novostavby ŠVK Prešov. Ďalšia zahraničná pracovná cesta bola smerovaná do Hradca Králové – dve zamestnankyne boli získavať skúsenosti týkajúce sa novostavby knižnice.

- **632 Energie, voda, komunikácie:** suma 1.524 tis. Sk bola čerpaná v týchto podpoložkách:

632001 – Energie: čerpanie 1.216 tis. Sk.

632002 – Vodné, stočné: čerpanie 58 tis. Sk

632003 – Poštové a telekomunikačné služby: čerpanie 250 tis. Sk

Čerpanie bolo vyššie ako minulý rok o 181 tis. Sk, bola dlhá zima, dlhšie sa vykurovalo.

- **633 Materiál:** V rámci celej položky vykazujeme čerpanie 2.668 tis. Sk. Rozložené bolo v týchto podpoložkách:

633001 – Interiérové vybavenie: čerpanie 121 tis. Sk bolo použité na nákup zariadenia do kancelárie riaditeľa, nákup otáčavých stoličiek pre zamestnancov, náhrada starých poškodených stolov a iného drobného zariadenia.

633002 – Výpočtová technika: 276 tis. Sk bolo použité na výmenu zastaralých PC a tlačiarňí.

633004 – Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenia, technika a náradie: 101 tis. Sk bolo použitých na nákup varných kanvíc, ventilátorov, chladnička, personalizátor na akceptáciu univerzitných preukazov, rádia a knižničné regály do skladu.

633006 – Všeobecný materiál: použitých bolo 150 tis. Sk, z toho 128 tis. rozpočtových prostriedkov na nákup papiera a kancelárskych potrieb, čistiacich potrieb a nákup iného drobného materiálu a 22 tis. mimorozpočtových prostriedkov od Úradu práce na úhradu nákladov spojených s absolventskou praxou.

633007 – Špeciálny materiál: 51 tis. Sk bolo použitých na nákup špeciálneho materiálu (lepidlá, nite, kartón, lepenka....) pre knižársku dielňu.

633009 – Knihy, časopisy, noviny: čerpanie 1.897 tis. Sk. Z tejto položky boli uhrádzané bežné nákupy periodickej a neperiodickej literatúry v hodnote 1.297 tis. Sk z vlastného rozpočtu a z programu 08T0103 bolo čerpaných 600 tis. Sk

Položky 633010 – Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky, 633013 – Nehmotný majetok (Windows) boli čerpané v súhrnnej sume 56 tis. Sk a 633016 – Reprezentačné vo výške 16 tis. Sk.

- **634 Dopravné** v hodnote 285 tis. Sk – čerpanie je na úrovni časového predpokladu.

Uhradené bolo poistné za 3 automobily, údržba áut, diaľničné známky a najvyššia suma bola čerpaná na nákup pohonných hmôt (127 tis. Sk).

- **635 Rutinná a štandardná údržba:**

Čerpanie 52 tis. Sk je nízke, v roku 2006 sme nemali havarijné situácie, neboli nutné väčšie opravy. Suma 37 tis. sa použila na opravy kopírovacích strojov, 2 tis. na drobné opravy výpočtovej techniky a 13 tis. na opravu prevádzkovej budovy – výmena deravých odkvapových rúr na ul. Hlavná 99.

- **636 Nájomné** za prenájom skladov kníh a poštového priečinku bolo čerpané v sume 744 tis. Sk. Čerpanie je na úrovni uzatvorených zmlúv.

- **637 Služby:**

Položka na služby bola čerpaná v celkovej výške 2.232 tis. Sk

637001 – Vložené na školenia, kurzy, semináre bolo vyplatené v sume 34 tis. Sk, z toho 27 tis. Sk bolo uhradené za zaškolenie personálu na používanie zariadenia na akceptáciu univerzitných preukazov.

637003 – Propagácia, reklama – suma 15 tis. Sk bola použitá na úhradu nákladov na propagáciu v Kultúrno-spoločenskom mesačníku Prešov

637004 – Všeobecné služby: čerpanie vo výške 535 tis. Sk bolo použité na vývoz odpadu 23 tis., úhradu režijných nákladov spojených s prenájomom skladov 229 tis., upratovacie služby 148 tis., ostatné služby 135 tis. Sk.

637005 – Špeciálne služby: čerpanie 367 tis. Sk. Použité boli na úhradu za právne služby, ochranu objektov, notárske overovanie (67 tis. Sk) a suma 300 tis. v rámci programu retrokonverzia knižničného fondu

637012 – Poplatky a odvody: 555 tis. Sk, z toho 2 tis. za znečisťovanie ovzdušia a poplatky banke, 78 tis. poplatok za používanie softvéru Virtua a 475 tis. za autorské práva firme LITA.

637014 – Stravovanie: na príspevok na stravovanie zamestnancov a pitný režim bolo použité 414 tis. Sk.

637015 – Poistné: na poistenie majetku sme minuli 37 tis. Sk.

637016 – Prídely do sociálneho fondu: suma 84 tis. Sk.

637027 – Odmeny na základe dohôd o vykonaní práce: čerpanie 117 tis. Sk

637035 – Dane: daň z nehnuteľnosti – 71 tis. Sk.

- **640 Bežné transfery** čerpané vo výške 56 tis. Sk:

642006 – úhrada členských príspevkov 3 tis. Sk

642012 – odstupné 2 zamestnankyniam pri rušení pracovných miest upratovačiek 22 tis. Sk

642015 – náhrada príjmu na nemocenské dávky 31 tis. Sk.

b) Čerpanie kapitálových výdavkov

714004 – Nákup úžitkového automobilu: vyčerpané 1.000 tis. Sk. Bol zakúpený úžitkový dodávkový automobil Volkswagen Transporten na denný prísun knižničných dokumentov zo skladov.

716 – Projektová dokumentácia: vyčerpané 1.019 tis. Sk. Táto položka mala dve zložky.

- 800 tis. Sk bolo v plnej výške vyčerpané na 1. čas zhotovenia projektovej dokumentácie pre novostavbu účelovej budovy ŠVK
- pridelených 304 tis. Sk na vypracovanie projektovej dokumentácie v rámci programu zo štrukturálnych fondov „Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc vrátane ich modernizácie“ bolo čerpaných iba vo výške 219 tis. Sk, rozdiel vo výške 85 tis. Sk ostal nevyčerpaný, nakoľko do konca roka neboli vykonané všetky práce, ktoré mali byť hrazené z týchto finančných prostriedkov. Keďže neboli vykonané, nemohli byť ani uhradené.

c) Výdavky na zahraničné aktivity a zahraničné pracovné cesty

V zahraniční naša organizácia nevykazovala v minulom roku žiadne kultúrne aktivity. V roku 2006 uskutočnili naši zamestnanci dve pracovné cesty do zahraničia, a to do Českej republiky.

Jednej pracovnej cesty sa zúčastnilo 6 zamestnancov. Bola to pracovná cesta na trase Bratislava, Brno, Praha, Liberec. Jej cieľom bola prehliadka novopostavených a rekonštruovaných knižníc na získanie poznatkov a inšpirácie na prípravu podkladov pre pripravovanú súťaž návrhov s názvom Architektonické riešenie novostavby ŠVK Prešov. Ďalšia zahraničná pracovná cesta bola smerovaná do Hradca Králové – dve zamestnankyne boli získavať skúsenosti týkajúce sa novostavby knižnice. Celkové náklady činili 37 tis. Sk.

5.3.2 Vyhodnotenie čerpania výdavkov organizácie podľa programovej štruktúry

a) bežné výdavky:

Program 08T0106 – položka 633009 Nákup knižničných fondov:

- rozpočet 600 tis. Sk
- čerpanie 600 tis. Sk

Program 08T0103 – položka 637005 Retrokonverzia knižničného fondu:

- rozpočet 300 tis. Sk
- čerpanie 300 tis. Sk

Program 08S0105 Knižnice a knižničná činnosť

položka	rozpočet	čerpanie
610	6.295	6.294
620	2.163	2.163
630	6.649	6.670
640	56	56
Spolu	15.163	15.183

b) kapitálové výdavky:

Program 08T0107 – položka 714004 Nákup automobilu

- rozpočet 1.000 tis. Sk
- čerpanie 1.000 tis. Sk

Program 08T0103 – položka 716 Projektová dokumentácia (novostavba)

- rozpočet 800 tis. Sk
- čerpanie 800 tis. Sk

Program 08T0103 – položka 716 Projektová dokumentácia (inform. prepojenie knižníc)

- rozpočet 304 tis. Sk
- čerpanie 219 tis. Sk. Rozpočet nebol vyčerpaný, pretože neboli vykonané všetky plánované práce. Rozdiel v sume 85 tis. ostal nevyčerpaný na účte a vrátený do štátneho rozpočtu.

c) výdavky podľa programov celkom

v tis. Sk

Program	Názov	Rozpočet	Čerpanie
08S0105	Knižnice a knižničná činnosť	15.163	15.183
08T0103	Podpora kultúrnych aktivít RO	1.404	1.319
08T0106	Akvizícia knižničných fondov	600	600
08T0107	Prioritný projekt – nákup dopravných prostr.	1.000	1.000
	S p o l u	18.167	18.102

5.4 Zhodnotenie výsledkov kontrol

Interná kontrolná činnosť bola zameraná na realizáciu úloh plánu činnosti knižnice, zvyšovanie kvality práce a pracovnej disciplíny, na ochranu štátneho majetku a na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Vedúci oddelení zabezpečovali kontrolnú činnosť v rozsahu ich právomoci a zodpovednosti. Celkove bolo v roku vykonaných 50 kontrolných akcií, zistené nedostatky boli hneď odstránené. Následne sa kontrolovalo plnenie prijatých opatrení.

V roku 2006 nebola v našej organizácii vykonaná žiadna externá kontrola.

5.5 Zhodnotenie zamestnanosti

Fyzický stav zamestnancov od začiatku roka bol 39 prepočítaný stav 37. Limit zamestnancov pre rok 2006 bol dodržaný. Limit 37 zamestnancov je pre nás dlhodobu nepostačujúci, každé oddelenie potrebujeme posilniť aspoň o jedného zamestnanca, teda celkove zvýšiť stav minimálne o 3 zamestnancov. Vyžadujú si to novo zavedené služby poskytované verejnosti a stále pribúdajúca agenda na každom oddelení. Pre vyriešenie tejto situácie sme pristúpili k zrušeniu pracovných miest upratovačiek a skráteniu pracovného úväzku u 6 zamestnancov, ale to nie je postačujúce.

Závazný ukazovateľ čerpania mzdových prostriedkov vo výške 6.112 tis. Sk (priemerná mzda 13.766,- Sk) bol v priebehu roka zvýšený o sumu 183 tis. Sk, upravený rozpočet mzdových prostriedkov má hodnotu 6.295 tis. Sk (priemerná mzda 14.178,- Sk).

Mzdové prostriedky boli vyčerpané vo výške **6.294 tis. Sk**. Pri stave 37 zamestnancov činí priemerná mzda sumu **14.176,- Sk**. Zamestnanci boli odmeňovaní v zmysle zákona č. 553/2003 a jeho novelizácií a bol im poskytovaný základný tarifný plat, príplatky za zmenosť a za riadenie, odmeny.

Z celkových miezd bolo vyplatené 15 zamestnancom odmeňovaných základnou stupnicou platových taríf (príloha č. 3 zákona) 1.816 tis. Sk, čo je priemerná mzda 10.089,- Sk. Osobitnou stupnicou platových taríf (príloha č. 4 zákona) je odmeňovaných 22 zamestnancov a vyplatené mzdy mali hodnotu 4.478 tis. Sk, čo je priemerná mzda 16.962,- Sk. Je tu veľký

rozdiel v odmeňovaní týchto dvoch skupín zamestnancov (6.873,- Sk priemernej mzdy), pričom základnou stupnicou sú odmeňovaní aj zamestnanci ekonomického zamerania.

Vývoj priemernej mzdy

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
7.590,-	7.937,-	9.676,-	10.873,-	12.520,-	13.460,-	14.176,-

Veková štruktúra zamestnancov k 31.12.2006 (fyzický stav 39 zamestnancov)

do 20 r.	21 r – 30 r.	31 r. – 40 r.	41 r. – 50 r.	51 r. – 60r.	nad 60 r.
-	5	8	15	9	2

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov

Vysokoškolské (VŠ)	z toho VŠ knihovnícke	Úplné stredné odborné (ÚSO)	z toho ÚSO knihovnícke	Stredné odborné (SO)
14	1	19	6	6

Kvalifikačná štruktúra zamestnancov

Zaradenie:	Počet	VŠ	ÚSO	SO
- vedúci zamestnanci	6	3	3	-
- odborní zamestnanci	21	11	9	1
- administratívni zamestnanci	3	-	3	-
- ostatní, robotníci	9	-	4	5

5.6 Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie

Štátna vedecká knižnica v súčasnosti spravuje majetok štátu v obstarávacej hodnote 21.737 tis. Sk a v zostatkovej hodnote 7.856 tis. Sk. Jeho zloženie je nasledovné:

1. Dlhodobý **nehmotný majetok** v hodnote 21 tis. Sk tvorí ekonomický softvér, ktorý je už odpísaný.
2. **Pozemky** majú hodnotu 3.440 tis. Sk. V tejto hodnote je zaradených 9 pozemkov, z toho 8 sa nachádza pri budovách skladov a prevádzkových budovách, jeden pozemok je zatiaľ zatravnená plocha, kde by sme chceli v budúcnosti postaviť novú centrálnu budovu knižnice.
3. **Stavby** v obstarávacej hodnote 11.635 tis. Sk sú odpísané hodnotou 9.502 Sk, ich zostatková hodnota je 2.133 tis. Sk. Jedná sa o 6 budov skladov a 2 budovy prevádzkové, v ktorých je umiestnené oddelenie knižnično-informačných služieb a budova vedenia organizácie a ostatných odborných pracovísk.
4. **Stroje, prístroje a zariadenia** majú obstarávaciu hodnotu 3.707 tis. Sk a zostatkovú hodnotu 321 tis. Sk. Ich súčasťou je výpočtová technika, reprografická technika a rezačka umiestnená v knihárskej dielni.
5. **Dopravné prostriedky** majú obstarávaciu hodnotu 1.722 tis. Sk. Tvorí ich osobný automobil Škoda Forman a dodávkový automobil Daewoo FSO, ktoré už sú odpísané, a v auguste bol nadobudnutý nový automobil Volkswagen Transporter. Zostatková hodnota dopravných prostriedkov je 750 tis. Sk.
6. Súčasťou majetku je aj **projektová dokumentácia** v hodnote 1.212 tis. Sk. Je to projekt pripravovaný na rekonštrukciu budovy na Hlavnej ulici, kde chceme zriadiť špecializovanú študovňu určenú pre podnikateľskú verejnosť a prvá časť projektovej dokumentáciu na novostavbu ŠVK.

7. **Drobný hmotný majetok** má hodnotu 5.915 tis. Sk, majetok daný nám do bezplatného užívania má hodnotu 198 tis. Sk. Sú to počítače, tlačiarne a reklamný panel, ktoré nám boli zapožičané od Úradu priemyselného vlastníctva SR Banská Bystrica, Informačnej kancelárie Rady Európy Bratislava a počítač pre Štátnu pokladnicu od DataCentra Bratislava.
8. Veľkú časť majetku organizácie tvorí **knižničný fond** budovaný od vzniku organizácie teda od roku 1952. K 31.12.2006 vykazujeme **482.303 knižničných jednotiek** v celkovej finančnej hodnote **32.466 tis. Sk.**

Závázky organizácie:

K 31.12.2006 eviduje organizácia záväzky voči dodávateľom v celkovej hodnote 131 tis. Sk. Sú to bežné záväzky z činnosti, ktoré sme už koncom roka nestihli uhradiť, faktúry prišli až v januári, ale patria k predchádzajúcemu roku.

Organizácia má tiež zaúčtované záväzky voči zamestnancom – 490 tis. Sk, voči poisťovníam 297 tis. Sk, voči daňovému úradu 54 tis. Sk a voči odborovému zväzu za vybrané členské príspevky 3 tis. Sk. Tieto záväzky vznikli v decembri v súvislosti s mzdami za mesiac december 2006, ktoré boli vyplatené v januári 2007. Priebežne počas roka sú záväzky na minimálnej výške, pretože organizácia objednáva iba tovary a služby, ktoré je schopná pokryť z rozpočtu.

Pohl'adávky po lehote splatnosti organizácia vykazuje vo výške 1.422,50 Sk. Sú to dobropisy za predplatné časopisov, ktoré nám dodávateľ zatiaľ neuhradil. Viackrát sme ich urgovali, avšak organizácia je v likvidácii a čakáme v poradi na úhradu.

Plnenie rozpočtu organizácie

v tis. Sk

Ukazovateľ	Skutočnosť 2005	Schválený rozpočet 2006	Upravený rozpočet 2006	Skutočnosť 2006	% čerpania 4:3	Index 06/05x100 4:1
a	1	2	3	4	5	6
Príjmy celkom	461	500	500	580	116,0	125,8
z toho:						
200 Nedaňové príjmy	401	500	500	558	116,0	139,2
z toho:						
210 Príjmy z vlast. majetku	15	-	-	25	-	166,7
220 Administratívne a iné poplatky a sl.	372	500	500	533	106,0	143,3
290 Iné nedaň. príjmy	14	-	-	-	-	-
300 Granty a transfery	60	-	-	22	-	36,7
600 Bežné výdavky	17.875	14.440	16.063	16.083	100,1	90,0
z toho:						
610 Mzdy, platy služ.príjmy a OOV	6.041	6.112	6.295	6.294	100,0	104,2
620 Poistné a príspevok do poisťovní	2.092	2.136	2.163	2.163	100,0	103,4
630 Tovary a služby	9.742	6.122	7.549	7.570	100,3	77,7
z toho:						
631 Cestovné náhrady	71	100	65	65	100,0	91,5
632 Energie, voda a komun.	1.343	1.600	1.524	1.524	100,0	113,5
633 Materiál	3.571	1.798	2.645	2.668	100,7	74,7
z toho: reprezentačné	14	20	15	16		114,3
634 Dopravné	221	230	289	285	98,6	129,0
635 Rutinná a štand. údržba	1.588	300	50	52	104,0	3,3
636 Nájomné za prenájom	730	775	744	744	100,0	101,9
637 Ostatné tovary a služby	2.218	1.319	2.232	2.232	100,0	100,6
640 Bežné transfery	27	70	56	56	100,0	207,4
z toho:						
Členské príspevky	3	7	3	3	100,0	100,0
Odstupné	-	-	22	22	100,0	
Náhrada príjmu	24	63	31	31	100,0	129,2
700 Kapitálové výdavky	203	-	2.104	2.019	96,0	994,6
z toho:						
710 Obstar. kap. aktív	203	-	2.104	2.019	96,0	994,6
Výdavky celkom / BV + KV /	18.105	14.440	18.167	18.102	99,6	100,0

Poznámka: skutočnosť vrátane mimorozpočtových výdavkov
 BV – bežné výdavky, KV – kapitálové výdavky

6. PERSONÁLNE OTÁZKY

Odborná činnosť knižnice bola zabezpečovaná zamestnancami odborných oddelení a úsekov takto¹:

- **útvár riaditeľ'a** (3 zamestnanci) – zodpovedá za:
 - správu knižničných systémov a knižničnej siete, hardvérovú a softvérovú údržbu, aktualizáciu webovej stránky (úsek informačných technológií),
 - evidenciu písomností v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, správu archívu, spisového protokolu, evidenciu a správu majetku organizácie, prevádzka vzdelávacieho centra (sekretariát),
 - realizáciu kontrolnej činnosti (referát kontroly),
 - správu agendy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia, požiarnej ochrany, civilnej obrany a utajovaných skutočností (referát obrany a ochrany zabezpečovaný externe),
 - personálnu evidenciu a pracovnoprávnú agendu, vykonávanie úloh v oblasti sociálnej a zdravotnej starostlivosti o zamestnancov (referát personálnej práce zabezpečovaný na ETO),
 - zabezpečovanie právnych služieb (referát právny zabezpečovaný externe);
- **oddelenie akvizície a spracovania fondov** (6 zamestnancov) – zodpovedá za:
 - akvizíciu dokumentov do knižničného fondu, medzinárodnú výmenu dokumentov, kontrolu dodávania povinných výtlačkov (úsek akvizície),
 - akvizíciu domácej i zahraničnej periodickej literatúry a jej evidenciu (úsek seriálov),
 - spracovanie všetkých získaných dokumentov (úsek spracovania),
 - revidovanie a starostlivosť o čitateľské katalógy (úsek katalógov),
 - vyradovanie dokumentov z knižničného fondu (úsek vyradovania);
- **oddelenie ochrany fondov** (6 zamestnancov) – zodpovedá za:
 - správu, ochranu, prísun a odsun knižničného fondu ŠVK, starostlivosť o sklady (úsek skladov)
 - preventívnu starostlivosť o dokumenty, väzbu periodík, základnú ochranu historických tlačí (kníhviazačská dielňa a pracovisko konzervovania a reštaurovania dokumentov)
- **oddelenie knižnično-informačných služieb** (10 zamestnancov) – zodpovedá za:
 - poskytovanie základných a špeciálnych knižničných služieb v zmysle zákona č. 183/2000 o knižniciach, realizáciu služieb všetkých študovní, prístup k internetu a elektronickým informačným zdrojom (úsek absenčných a úsek prezenčných služieb),
 - poskytovanie konzultačných služieb a realizáciu informatickej výchovy (úsek referenčných a konzultačných služieb);
- **bibliografické oddelenie** (6 zamestnancov) – zodpovedá za:
 - spracovanie regionálnej, rusínskej a ukrajinskej bibliografie a spoluprácu pri budovaní článkovej databázy (úsek regionálnej a retrospektívnej bibliografie a úsek rusínskej a ukrajinskej bibliografie),
 - plnenie úloh v oblasti slavistiky, prevádzka slovanskej študovne (úsek slavistiky),
 - riešenie celoslovenskej výskumnej úlohy v oblasti knižnej kultúry, spracovanie historických tlačí 16.-19. storočia (úsek spracovania historických tlačí);

¹ Organizačná štruktúra je prílohou č. 1

• **ekonomicko-technické oddelenie** (6 zamestnancov) – zodpovedá za:

- ekonomickú agendu súvisiacu s prevádzkou knižnice a so systémom Štátnej pokladnice (úsek rozpočtovej politiky a úsek všeobecného účtovníctva),
- mzdovú a odvodovú agendu zamestnancov (úsek mzdovej agendy),
- správu všetkých objektov a ochranu majetku knižnice (referát technického zabezpečenia a správy budov),
- prevádzku a údržbu motorových vozidiel, expedíciu a prísun poštových zásielok (referát dopravy),
- hotovostné operácie ŠVK (referát pokladničnej agendy).

6.1 Stav zamestnancov

Fyzický stav zamestnancov od začiatku roka je **39**, prepočítaný stav **37**. Limit zamestnancov pre rok 2006 bol dodržaný. Stanovený limit 37 zamestnancov je pre knižnicu nízky a dlhodobo nepostačuje pre kvalitné zabezpečovanie všetkých knižničných činností. Takmer každé oddelenie potrebuje posilniť niektoré úseky, špeciálne úsek informačných technológií vzhľadom na náročnosť vykonávaných prác a úsek prezenčných služieb vzhľadom na rozširujúci sa počet študovní. Vyžadujú si to aj novozavedené služby poskytované verejnosti a stále pribúdajúca agenda na každom oddelení.

V priebehu roka došlo k zmene vo funkcii vedúceho oddelenia knižnično-informačných služieb a v zmysle zákona č. 552/2003 o vykonaní práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov bola ustanovená nová vedúca oddelenia na základe výsledkov výberového konania.

Pracovný pomer na vlastnú žiadosť ukončili 5 zamestnanci, s 3 zamestnancami bol ukončený pracovný pomer uzatvorený na dobu určitú, s 2 zamestnancami bol ukončený pracovný pomer z dôvodu rušenia pracovného miesta. Celkovo z organizácie odišlo 10 zamestnancov. Do pracovného pomeru boli prijatí 4 zamestnanci, všetci na dobu určitú. Traja boli prijatí na oddelenie knižnično-informačných služieb a 1 na ekonomicko-technické oddelenie ako odborný zamestnanec.

Dohoda o vykonaní práce bola celkovo uzatvorená s 18 zamestnancami, z toho s 2 zamestnancami, ktorí zabezpečovali odbornú činnosť pri bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a požiarnej ochrane a hardvérovú údržbu počítačových staníc, 1 počas vykurovacieho obdobia ako kuriča, v lete 1 dohoda na domovnicke práce a zvyšných 14 na drobné jednorazové práce v priebehu roka.

ŠVK v roku 2006 zamestnávala 4 zamestnancov so zmenenou pracovnou schopnosťou, 9 zamestnanci pracovali na skrátený pracovný úväzok. Priemerný vek zamestnancov bol 44,6 roka. Týždenný pracovný čas bol v zmysle prijatej Kolektívnej zmluvy 37,5 hodín.

Neúnosnú situáciu v personálnej oblasti sa snažíme v niektorých prípadoch riešiť uzatvorením dohôd o vykonaní práce, zamestnávaním absolventov a dlhodobo nezamestnaných na základe zmluvy s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v rámci Národných projektov SOP Ľudské zdroje financovaných Európskym sociálnym fondom. V priebehu roka 2006 sme zamestnali:

- 7 zamestnanca v rámci aktivačnej činnosti (Národný projekt V)
- 14 zamestnancov v rámci absolventskej praxe (Národný projekt IX)

Vzhľadom na ich nedostatočnú kvalifikáciu pre potreby ŠVK boli títo zamestnanci umiestnení na vykonávanie menej náročných činností, ktoré bolo nevyhnutné realizovať a knižnica na ne nemala personálne kapacity. Toto riešenie situácie je len dočasné a vyžaduje veľa energie zo strany kmeňových zamestnancov, pričom efektivita nie vždy zodpovedá vynaloženému

úsiliu. V mnohých prípadoch dočasným zamestnancom chýbala motivácia a kvalita nimi vykonanej práce nezodpovedala predstavám ŠVK.

ŠVK sa snažila vytvárať svojim stálym zamestnancom podmienky na zvyšovanie odbornej úrovne, t. z. umožnila im účasť na odborných podujatiach², realizovala pre nich školenia v priestoroch knižnice, zabezpečovala potrebnú študijnú a príručkovú literatúru. Knižnica umožnila 4 zamestnancom realizovať bakalárske štúdium v odbore Knižničné a informačné štúdiá na Fakulte humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove, keďže pre súčasných zamestnancov knižníc v tomto regióne je to príležitosť na zvyšovanie kvalifikácie a pre knižnice samotné príležitosť získať kvalifikovaných odborníkov.

Limit zamestnancov

stav	2001	2002	2003	2004	2005	2006
fyzický	37	40	39	39	39	39
prepočítaný	36	39	38	37	37	37

Veková štruktúra zamestnancov k 31.12.2006 (fyzický stav 39 zamestnancov)

do 20 r.	21 r – 30 r.	31 r. – 40 r.	41 r. – 50 r.	51 r. – 60r.	nad 60 r.
-	5	8	15	9	2

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov

Vysokoškolské (VŠ)	z toho VŠ knihovnícke	Úplné stredné odborné (ÚSO)	z toho ÚSO knihovnícke	Stredné odborné (SO)
14	1	19	6	6

Kvalifikačná štruktúra zamestnancov

Zaradenie:	Počet	VŠ	ÚSO	SO
- vedúci zamestnanci	6	3	3	-
- odborní zamestnanci	21	11	9	1
- administratívni zamestnanci	3	-	3	-
- ostatní, robotníci	9	-	4	5

6.2. Priemerná mzda

Mzdové prostriedky boli vyčerpané vo výške **6.294 tis. Sk.** Pri stave 37 zamestnancov činí priemerná mzda sumu **14.176,- Sk.** Zamestnanci boli odmeňovaní v zmysle zákona č. 553/2003 a jeho novelizácií a bol im poskytovaný základný tarifný plat, príplatky za zmenosť a za riadenie a odmeny.

Z celkových miezd bolo vyplatené 15 zamestnancom odmeňovaných základnou stupnicou platových taríf (príloha č. 3 zákona) 1.816 tis. Sk, čo je priemerná mzda 10.089,- Sk. Osobitnou stupnicou platových taríf (príloha č. 4 zákona) je odmeňovaných 22 zamestnancov a vyplatené mzdy mali hodnotu 4.478 tis. Sk, čo je priemerná mzda 16.962,- Sk. Je tu veľký

² Zoznam je prílohou č. 5

rozdiel v odmeňovaní týchto dvoch skupín zamestnancov (6.873,- Sk priemernej mzdy), pričom základnou stupnicou sú odmeňovaní aj zamestnanci ekonomického zamerania.

Prehľad vývoja priemernej mzdy v ŠVK a porovnanie s priemernou mzdou v Slovenskej republike

v Sk

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Priemerná mzda v slovenskom hospodárstve	12.365,-	13.511,-	14.365,-	15.825,-	17.274,-	18.212,- (za 3.Q)
Priemerná mzda v ŠVK	7.937,-	9.676,-	10.873,-	12.520,-	13.460,-	14.176,-

Nárast priemernej mzdy za rok bol 716,- Sk a bol dosiahnutý pravidelnou valorizáciou miezd, bol však nižší ako medziročný nárast v roku 2005 (940,- Sk). Naďalej je hlboko pod celoslovenským priemerom a rozdiely sa začali znova prehľbovať podobne ako to bolo v rokoch 2000-2002.

6.2 Personálna práca, sociálna starostlivosť

V oblasti sociálnej a zdravotnej starostlivosti ŠVK umožnila:

- reštauračné stravovanie
- preventívne lekárske prehliadky a vstupné lekárske prehliadky nových zamestnancov
- účasť na knižničnom výlete v rámci regenerácie síl a upevňovania neformálnych vzťahov
- účasť záujemcov z radov odborných zamestnancov na exkurzii v Slovenskej knižnici pri Národnej knižnici ČR v Prahe

6.3 Bezpečnosť a ochrana zdravia, požiarne ochrana

Snaha ŠVK v starostlivosti o zamestnancov bola orientovaná na vytvorenie lepších pracovných podmienok, čo sa prejavilo hlavne v skvalitnení pracovného prostredia dodržiavaním zákonných predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia, požiarnej ochrany.

V roku 2006 boli vykonané úlohy, ktoré vyplývajú zo zákonných opatrení:

- aktualizácia a doplnenie predpísanej dokumentácie
- vstupné školenia u novoprijatých zamestnancov
- verejná komplexná previerka BOZP s opatreniami a ich následným odstránením
- poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov v zmysle internej smernice
- vypracovanie smerníc pre dodržiavanie základných povinností v oblasti BOZP v zmysle zákona č. 367/2001 Z. z.

V roku 2006 boli v oblasti požiarnej ochrany realizované úlohy v zmysle platných vyhlášok. Úlohy sa plnili najmä v týchto oblastiach:

- aktualizácia a doplnenie predpísanej dokumentácie
- vstupné školenia novoprijatých zamestnancov
- revízia ručných hasiacich prístrojov a hydrantov
- kontrola depozitárov kníh a ostatných priestorov v rámci prevencie
- periodické školenie zamestnancov o ich povinnostiach pri vzniku požiaru a úlohy vyplývajúce z požiarneho poplachového smerníc a evakuačných plánov
- pravidelné školenie členov protipožiarnej hliadky, ich pripravenosť preverená cvičným požiarom poplachom.

7. CIELE A PREHLAD ICH PLNENIA

Cieľom Štátnej vedeckej knižnice v strednodobom výhľade víziu je vybudovať knižnicu ako modernú kultúrnu a informačnú inštitúciu, ktorá bude poskytovať nielen klasické knižničné služby, ale ktorá bude zároveň dôležitou informačnou základňou a nevyhnutnou súčasťou celoživotného vzdelávania. Dosiahnutiu týchto cieľov podriadila plnenie úloh v roku 2006.

Akvizícia a spracovanie knižničných fondov:

- plnenie úloh stálych činností³
- odborné, kvalitné a efektívne doplňovanie dokumentov s cieľom zvýšiť pomer nákupu k povinným výťažkom – cieľ sme dosiahli, keďže percentuálny pomer z celkového prírastku v roku 2006 bol 43% : 45%, čo je zásluhou pridelených účelových finančných prostriedkov v rámci programu Nákup knižničných fondov
- akvizícia a spracovanie všetkých dokumentov v integrovanom knižničnom systéme Virtua boli realizované plynule a bez problémov a prípadné chyby a nedostatky boli riešené v spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou
- retrospektívne spracovanie dokumentov a záznamov bolo realizované podľa plánu hlavných úloh na rok 2006 a v zmysle kontraktu uzatvoreného s Ministerstvom kultúry SR

Ochrana knižničného fondu:

- plnenie úloh stálych činností⁴
- väzba periodických dokumentov bola v maximálnej miere vykonávaná vo vlastnej réžii v knihárskej dielni (94 %), v minimálnej miere u externého dodávateľa (6 %) – išlo o periodiká určené pre príručnú knižnicu študovne viazaných periodík, ktoré slúžia na prezenčné štúdium a knižnica na ich väzbu a označenie nemá potrebné vybavenie
- zintenzívnila sa ochrana historických dokumentov a ich základné ošetrovanie a uloženie v rámci nového pracoviska konzervovania a reštaurovania fondov

Knižnično-informačné služby:

- plnenie úloh stálych a krátkodobých činností⁵
- knižnica kládla veľký dôraz na kvalitné poskytovanie knižnično-informačných služieb v rámci KIS Virtua, pričom aplikáciou podstatných zmien v informovaní používateľov prispela k väčšiemu komfortu pri práci so systémom
- kvalitná prezentácia vzdelávacích, kultúrno-spoločenských a odborných podujatí – v novo zriadenom vzdelávacom centre realizovala podujatia pre verejnosť a odborné školenia pre knihovníkov
- sprístupňovanie elektronických informačných zdrojov – boli obnovené aktualizácie databáz, ktoré už ŠVK vlastní (Proquest), boli zakúpené nové databázy (právny systém EPI s dennou aktualizáciou), naďalej boli sprístupňované databázy EBSCO v rámci celoslovenskej licencie a zároveň boli využívané voľne prístupné databázy
- projekt „Kultúrne poukazy“ – knižnica sa zapojila do projektu Ministerstva kultúry SR a poskytovala v rámci tohto projektu svoje služby študentom a pedagógom stredných škôl

³ Základné údaje o plnení v kap. 4 Činnosti a produkty organizácie a ich náklady, časť 4.1 a 4.2

⁴ Základné údaje o plnení v kap. 4 Činnosti a produkty organizácie a ich náklady, časť 4.3

⁵ Základné údaje o plnení v kap. 4 Činnosti a produkty organizácie a ich náklady, časť 4.4

Bibliografická činnosť:

- plnenie úloh stálych, dlhodobých a krátkodobých činností⁶
- pripravila vydanie zborníka z kolokvia „Ruská a ukrajinská emigrácia na východnom Slovensku v rokoch 1919–1945“, ktorý sa uskutočnil v roku 2005 v spolupráci s Inštitútom histórie FF PU a zároveň pripravila projekt medzinárodnej konferencie s touto tematikou
- spracovanie historických tlačí – knižnica realizovala odborný seminár „Historické tlače a periodiká prešovskej proveniencie. Prešovskí tlačiarci a vydavatelia 17.-21. st.“, ktorí sa stretol s priaznivým ohlasom odbornej verejnosti

Informačné technológie:

- plnenie úloh stálych činností⁷
- KIS Virtua – knižnica plynule realizovala všetky odborné činnosti súvisiace so systémom a zároveň implementovala zmeny, ktoré prispeli ku komfortnejším službám – zasielanie avíz o dostupnosti rezervovaného dokumentu a oznámenia o omeškaní vrátenia dokumentu elektronickou poštou
- KIS Virtua – priebežne sa riešili a odstraňovali nedostatky súvisiace so štatistickými údajmi o knižničnej činnosti

Riadiaca, ekonomicko-technická činnosť a prevádzka ŠVK:

- plnenie úloh stálych, dlhodobých a krátkodobých činností⁸
- riadenie ŠVK – praktická realizácia projektov na podporu kultúrnych aktivít na rok 2005, príprava kontraktu na rok 2006, spracovanie projektov do programu na podporu kultúrnych aktivít na rok 2006, predloženie investičného zámeru na výstavbu novej budovy ŠVK ako riešenia zlej priestorovej situácie
- prioritný projekt Výstavba novej budovy ŠVK - spracovanie projektovej dokumentácie – knižnica realizovala základný krok prioritného projektu: súťaž návrhov „**Architektonické riešenie novostavby Štátnej vedeckej knižnice v Prešove**“
- projekt „**Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc, vrátane ich modernizácie**“ – projekt bol podaný v roku 2004 v rámci Sektorového operačného programu Priemysel a služby a jeho cieľom bolo získanie nenávratného finančného príspevku zo štrukturálnych fondov Európskej únie na modernizáciu a prepojenie akademických, špeciálnych a vedeckých knižníc a úzku komunikáciu výskumu a podnikateľskej sféry; projekt bol schválený v apríli 2006 a knižnica spolupracovala podobne ako ostatní partneri s Národnou agentúrou pre rozvoj malého a stredného podnikania na príprave zmluvy

⁶ Základné údaje o plnení v kap. 4 Činnosti a produkty organizácie a ich náklady, časť 4.5 a 4.7

⁷ Základné údaje o plnení v kap. 4 Činnosti a produkty organizácie a ich náklady, časť 4.6

⁸ Základné údaje o plnení v kap. 4 Činnosti a produkty organizácie a ich náklady, časť 4.8

8. HODNOTENIE A ANALÝZA DOSIAHNUTÝCH VÝSLEDKOV

Pri hodnotení výsledkov činnosti knižnice v roku 2006 je potrebné zdôrazniť, že napriek problémom, ktoré v knižnici stále pretrvávajú, sa podarilo naplniť hlavné úlohy, aj keď niektoré ukazovatele tomu nenasvedčujú.

8.1 Riadenie knižnice

Personálna politika

Rok 2006 bol pre knižnicu 1. úplným rokom práce v novom knižnično-informačnom systéme Virtua takmer na všetkých pracoviskách a úsekoch knižničnej činnosti, s výnimkou spracovania historických tlačí. **Implementácia nového knižničného softvéru** znamenala pre knižnicu vysporiadať sa s potrebou sústavne sa vzdelávať sa v knižničnej práci, čo sa realizovalo formou priebežných školení zamestnancov. Traja zamestnanci s neknižovníckym vzdelaním absolvovali vzdelávanie **Knihovnícke odborné minimum**, ktoré pravidelne realizuje Doškoľovacie stredisko Centra vedecko-technických informácií v Bratislave.

Vzdelávanie zamestnancov neprebiehalo len v rámci zamestnaneckého pomeru, ale knižnica umožnila 7 zamestnancom **zvyšovanie kvalifikácie**, a to získaním úplného stredného vzdelania (3 zamestnanci) a bakalárskym štúdiom študijného programu knižničná a informačná veda na Fakulte humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity (4 zamestnanci). Rovnako v rámci možností umožňuje realizovať začaté vysokoškolské štúdium novoprijatým zamestnancom.

V personálnej oblasti je akútne znova zdôrazniť **poddimenzované obsadenie knižnice**. Stav stálych zamestnancov (limit zamestnancov) zostáva naďalej nezmenený⁹. Už od roku 1991 sa limit zamestnancov nezmenil a je stanovený v počte 37 (prepočítaný stav). Výnimku tvorili roky 1995-1997, kedy bol priemerný prepočítaný stav 38-42 zamestnancov, ktorý bol rozhodnutím zriaďovateľa neskôr upravený na počet 37. Napriek tomu ani tento stav nebol vyhovujúci, pretože knižnica zamestnávala množstvo ľudí na verejnoprospešné práce.

Deficit odborných zamestnancov je z roka na rok výraznejší a prejavuje sa na obmedzovanom poskytovaní a kvalite poskytovaných služieb pre používateľov (dlhé čakacie lehoty na výpožičky, obmedzené hodiny pre verejnosť, obmedzovanie otváracích hodín v študovniach z dôvodu práceneschopnosti odborných zamestnancov, čerpania dovolenky, a pod.). Z dôvodu neobmedzovať služby knižnica realizovala v roku 2006 niekoľko opatrení:

- v rámci racionalizačných opatrení a v snahe vytvoriť pracovné miesto pre zabezpečenie dôležitejších činností zrušila 2 miesta upratovačiek, ktoré pracovali na skrátenej úväzok
- využívala možnosti zamestnávať ľudí na vykonávanie jednoduchých manuálnych činností alebo niektorých špecifických prác v rámci dohôd o vykonaní práce
- v rámci národných programov čerpajúcich prostriedky zo štrukturálnych fondov pre nezamestnaných (aktivačný príplatok, absolventská prax) zamestnávala na krátky čas osoby evidované na ÚPSVaR

Avšak vzhľadom na podmienky a obmedzenia spomínaných národných programov je zamestnávanie týchto osôb nevhodným riešením našej zlej situácie. Jeden absolvent môže pracovať max. 4 hodiny denne a jeden uchádzač o aktivačnú činnosť max. 2 hodiny denne, čiže napr. na pokrytie niektorých činností potrebujeme zamestnať aj 3-4 absolventov. Výsledok je taký, že knižnica v krátkom čase investuje čas a energiu do zaškolenia týchto zamestnancov, ktorí po pol roku musia ukončiť svoj pracovný pomer v knižnici. Takéto časté striedanie zamestnancov je skôr škodlivé ako osožné. Požiadavky návštevníkov knižnice z roka na rok narastajú a poskytovanie služieb v týchto podmienkach má vplyv na ich kvalitu.

⁹ Graf v kap. 6 Personálne otázky

Rozšírené aktivity a nové služby je však len veľmi ťažko kvalifikovane realizovať za niekoľko rokov nezmeneného limitu pracovníkov. ŠVK sa napriek ťažkostiam púšťala do týchto aktivít a pripravovala projekty na realizáciu nových služieb. Personálne zabezpečenie nových aktivít bolo zatiaľ riešené organizačnými zmenami – presunom odborných zamestnancov z iných odborných oddelení na zabezpečenie nových služieb, čím sme obmedzili niektoré iné činnosti, resp. realizujú sa veľmi pomaly.

Ďalším znepokojujúcim faktom v posledných približne 3 rokoch je odchod zamestnancov z dôvodu nízkeho mzdového ohodnotenia. Knižnice, teda aj ŠVK, boli vždy v platovej otázke na konci rebríčka v rámci spoločnosti, ale nikdy predtým sme nepociťovali tieto fakty tak výrazne ako v súčasnosti. Vysvetľujeme si to tým, že schopní a vzdelaní ľudia s niekoľkoročnou praxou čoraz častejšie odchádzajú za lepšou ponukou, minimálne sa rovnajúcou priemernej mzde v slovenskom hospodárstve. Absolventi, teda mladí ľudia bez praxe, ale aj ľudia v produktívnom veku s nižším vzdelaním zase využívajú možnosť získať nenáročnú manuálnu, ale dobre platenú prácu v zahraničí. Paradoxom je, že napriek istej miere nezamestnanosti sa prejavuje veľkých nedostatok schopných a vzdelaných ľudí, ktorí sú ochotní za daných platových podmienok pracovať v knižnici.

Projekty

Manažovanie knižnice prostredníctvom projektov je dnes už samozrejmosťou. Okrem hlavnej činnosti knižnica realizovala svoje potrebné rozvojové aktivity cez projekty a hoci má skúsenosti zatiaľ len s malými projektmi, napriek tomu je badateľný rozvoj nových služieb, ktoré sú vnímané veľmi pozitívne.

V roku 2006 sme zrealizovali **schválené prioritné projekty**, ktoré sú súčasťou uzatvoreného kontraktu. Prioritou č. 1 bola Výstavba novej účelovej budovy ŠVK – spracovanie stavebného zámeru. V prvom roku realizácie projektu knižnica uskutočnila súťaž návrhov „**Architektonické riešenie novostavby Štátnej vedeckej knižnice v Prešove**“. Anonymná súťaž bola prvým z celého radu krokov, ktoré je treba podstúpiť na dosiahnutie stanoveného cieľa.

Vedenie knižnice s tímom odborných zamestnancov veľmi zodpovedne pristupovalo k príprave súťažných podmienok, predovšetkým k spracovaniu lokálneho programu. Ten bol spracovaný tak, aby bolo pre uchádzača jasné poslanie a úlohy knižnice, aby bola zrozumiteľná potreba jednotlivých pracovísk a počet zamestnancov. Jednou z najdôležitejších častí lokálneho programu bola požiadavka na technologickú časť stavby, súhrnne nazvaná pojmom „inteligentná budova“, ktorej súčasťou okrem iného je aj požiadavka na budúcu nízku energetickú náročnosť a úspornú prevádzku s využitím obnoviteľných zdrojov energie. Lokálny program sme sa snažili pripraviť len do tej miery, aby nediktoval spracovateľovi návrhu aké má byť rozloženie jednotlivých úsekov prevádzky, ale zároveň aby zohľadňoval špecifiká ich vzájomného prepojenia.

Hodnotenie bolo náročné a členovia poroty akceptovali nápaditosť a tvorivú myšlienku Víťazom súťaže sa stal architektonický ateliér z Bratislavy, ktorý najviac rešpektoval a komplexne naplnil súťažné podmienky. Ideový návrh je v súčasnosti spracovávaný do podoby stavebného zámeru, ktorý bude predložený zriaďovateľovi spolu so žiadosťou o štátnu expertízu. Posudzovanie stavebného zámeru bude veľmi dôležité pre ďalšie aktivity v oblasti riešenia zlej priestorovej a prevádzkovej situácie knižnice.

8. 2 Knižničný fond

Akvizícia

Akvizícia fondu je prvým a veľmi dôležitým krokom, ktorý v konečnom dôsledku podmieňuje poskytovanie kvalitných knižnično-informačných služieb. Posledné roky sa zvyšuje kvalita fondov, o čom svedčí veľké množstvo kvalitnej odbornej literatúry a vyšší počet zahraničnej odbornej literatúry, ktorú sa podarilo získať do knižničného fondu. Tento stav je

výsledkom včasného pridelenia účelových prostriedkov rámci programov na nákup literatúry v rámci uzatvoreného kontraktu

ŠVK vyčleňuje v rámci vlastného rozpočtu finančné prostriedky na nákup dokumentov, ale táto suma sa pohybuje zväčša okolo 8 % ročného rozpočtu. Pritom bez kvalitných informačných zdrojov nie sú možné ďalšie odborné činnosti, predovšetkým poskytované služby. Na nákup knižničných dokumentov bolo z rozpočtu knižnice plánovaných cca 1 200 tis. Sk, z toho na knihy 600 tis. Sk a na noviny a časopisy 600 tis. Sk. V rámci schváleného programu bolo na nákup kníh pridelených ďalších 600 tis. Sk. Také množstvo finančných prostriedkov sa na akvizíciu knižničného fondu vynakladá už tretí rok. Chceme vysloviť nádej, že požadovaná suma sa v budúcnosti nebude znižovať. Skutočné náklady na nákup z vlastného rozpočtu boli korigované na základe finančných možností knižnice.

Môžeme povedať, že pri dnešných cenách kníh a kapacitách oddelenia je optimálna výška prostriedkov na nákup neperiodických a špeciálnych dokumentov 1 200 tis. Sk a 600 tis. Sk na nákup seriálov. Veľmi dôležitým faktom okrem optimálnej výšky na nákup fondov je ich včasné schválenie, pretože len v takom prípade môžeme akvizíciu vykonávať priebežne a systematicky a v plnej miere akceptovať požiadavky na doplnenie fondu od zamestnancov aj používateľov knižnice.

Knižnica má snahu nakupovať aj plnotextové elektronické databázy zahraničných titulov časopisov, čo sa jej v malej miere podarilo pri obnovení licencie databázy ProQuest. Problémom však zostáva záujem používateľov, ktorí ešte stále požadujú informačné zdroje v slovenskom a českom jazyku.

Samostatnou kapitolou akvizície **sú povinné výtlaky**, ktoré knižnica získava na základe zákona č. 212/1997 a jeho novelizácií. Povinný výtlak je prínosom pre fondy ŠVK, nemal by však tvoriť hlavné percento z celkového ročného prírastku ako to bolo prakticky v posledných 10-tich rokoch. V dôsledku prideľovania účelových financií sa tento pomer pomaly mení v prospech nákupu, napriek tomu stále ešte takmer polovicu ročného prírastku tvorí povinný výtlak.

Ďalší problém predstavovalo dodávanie a urgovanie povinných výtlakov: vydavateľ nemá povinnosť uvádzať náklad, čo zamestnancom sťažovalo prácu. Väčšina žiadaných titulov bola vydaná v malých vydavateľstvách a v nízkych nákladoch. V takýchto prípadoch nie je ľahké získať informácie o vydaných tituloch, zistiť tieto údaje si vyžaduje pomerne veľa času a energie.

Spracovanie

V spracovaní dokumentov sme sústredili všetky sily na prácu v novom knižničnom systéme. Jednoznačne môžeme povedať, že nový softvér na úseku akvizície a spracovania fondov je veľkým prínosom. Prejavilo sa to v konečnom dôsledku aj na celkovom prírastku za rok 2006. Oddelenie, ktoré pociťovalo deficit kvalifikovaných zamestnancov, dnes vďaka novému KIS zvláda prácu rýchlejšie a kvalitnejšie. V súčasnosti je potrebné personálne posilniť oddelenie už iba na úseku akvizície a na úseku medzinárodnej výmeny a darov, pretože v posledných knižnica získava darom a ako pozostalosť veľké množstvo kvalitnej odbornej literatúry predovšetkým zo slovanských jazykov, ale nedokáže ich rýchlo spracovať a dať k dispozícii výpožičným službám.

V snahe zefektívniť prácu na úseku seriálov boli v januári realizované organizačné zmeny. Úsek akvizície a spracovania seriálov bol vyňatý spod oddelenia knižnično-informačných služieb a začlenený do oddelenia akvizície a spracovania dokumentov. Touto zmenou sa odstránili niektoré nelogické kroky v knižničnej činnosti, ktoré pretrvávali z minulých čias. Vzhľadom na vzdialenosť oboch oddelení bolo potrebné doriešiť dodávanie jednotlivých čísel periodických titulov pre zabezpečenie služieb čítarne a pre cirkulačnú výpožičnú službu, čo sme ihneď realizovali.

Ochrana

ŠVK stále zápasí so zlou situáciou v oblasti ochrany knižničného fondu. Knižnica má svoje fondy uložené v skladoch, ktoré sú rozmiestnené v meste a jeho okolí vo vzdialenosti od 2-10 km od oddelenia služieb. **Objekty skladov sú väčšinou v zlom, až v havarijnom stave**, dokumenty v nich nemajú vhodné podmienky na uloženie. Aj v roku 2006 pretrvávali problémy so zatekaním striech, nevyhovujúcou statikou, zaplavovaním suterénnych a prízemných častí objektov a vysokou vlhkosťou, v dôsledku čoho sa na dokumentoch začala vytvárať zdravotne škodlivá pleseň. To si v letných mesiacoch vyžadovalo čas, prostriedky a ľudí na ich priebežné čistenie.

Žiaľ, údržba terajších skladových priestorov si vyžaduje vysoké finančné náklady, ktoré knižnica nie je schopná v jednom roku zadovážiť. Zároveň treba povedať, že oprava alebo príp. rekonštrukcia súčasných prevádzkových priestorov nerieši súčasné neefektívne uloženie dokumentov v týchto objektoch a neefektívnu prevádzku. S poľutovaním musíme konštatovať, že bezproblémové sú len prenájaté depozity, avšak prenajímanie priestorov je ďalším náporom na rozpočet knižnice, inak však danú situáciu nevieme v súčasnosti riešiť.

Oddelenie ochrany fondov počas roka maximálne využívalo svoje kapacity na zabezpečenie dokumentov pre používateľov denným dovozom a odvozom literatúry. Situácia sa komplikovala pri častejšej práceneschopnosti zamestnancov oddelenia a pri veľmi častých poruchách opotrebovaných motorových vozidiel. V tomto smere vyvinula knižnica úsilie získať prostriedky na nákup úžitkového motorového vozidla na prevoz dokumentov zo všetkých skladov a v treťom štvrtroku zakúpila úžitkové motorové vozidlo Volkswagen Transporter.

8.3 Knižnično-informačné služby

ŠVK sa prezentuje verejnosti prostredníctvom **rôznych typov poskytovaných služieb**, realizáciou krátkodobých kultúrno-spoločenských a vzdelávacích podujatí a edičnou činnosťou.

V roku 2006 oddelenie služieb realizovalo výpožičky v KIS Virtua a používatelia mali k dispozícii OPAC na objednávanie, prolongovanie a rezervovanie žiadaných dokumentov a prezeranie si svojho konta výpožičiek. ŠVK ponúkla svojim používateľom vyšší štandard služieb, najmä čo sa týka sprístupnenia knižničného fondu na internete prostredníctvom online katalógu.

Od októbra 2006 sme začali akceptovať univerzitné preukazy študentov a pedagógov v snahe ušetriť knižnici aj používateľom náklady a čas pri registrácii a vystavení preukazu. K tomu bolo zakúpené zodpovedajúce technické a programové vybavenie. Vydávanie preukazov pre ostatných používateľov sa podľa stanovených pravidiel realizuje priamo na oddelení knižnično-informačných služieb. V súčasnosti nie sme schopní údaje o používateľovi prečítať z čipovej karty, pretože knižničný softvér to nepodporuje a zamestnanec musí zadať potrebné dáta manuálne. Vyriešením tejto skutočnosti by sme šetrili čas pri registrácii používateľov. Napriek tomu táto služba bola prijatá najmä zo strany študentov veľmi pozitívne.

Návrh projektu na inštaláciu kamerového systému v študovniach OKIS – kamerový systém v roku 2006 nebol zrealizovaný z dôvodu riešenia závažnejších problémov a aj z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. S inštaláciou tohto systému, ktorý je dôležitý pre ochranu príručkového fondu v študovniach, budeme uvažovať v budúcom roku.

Vytvorenie Informačného strediska pre podnikateľov INFO Business – ŠVK sa už v roku 2004 zapojila do celoslovenského projektu v rámci SOP Priemysel a služby¹⁰, ktorý bol schválený po ťažkostiach v apríli 2006. Schválenie projektu znamenalo diskusiu a upresňovanie rozpočtov projektov jednotlivých zúčastnených knižníc s Národnou agentúrou pre rozvoj malého a stredného podnikania (NADSME). Realizácia projektu je plánovaná na roky 2007-

¹⁰ Pozri kap. 2, časť 2.4

2008 a s prevádzkou centra počítame od roku 2009. Pre prevádzkovanie centra je nevyhnutné zabezpečiť personálne vybavenie, ktoré v súčasnosti knižnica nemá. Keďže ide o rekonštrukciu posledných voľných priestorov knižnice a zriadenie novej služby, musí knižnica prijať na jej zabezpečenie 2 nových odborných zamestnancov.

Napriek aktivitám knižnice a jej zamestnancov vychádzať čo najviac v ústrety používateľom sa tieto snahy nestretnú u používateľov vždy s pochopením. Obmedzené finančné prostriedky na rozvojové aktivity a nevyhovujúce priestory nám neumožňujú rozširovať ponuku nových služieb a snaha improvizovať často znižuje kvalitu poskytovaných služieb, ako aj celkový obraz o ŠVK. Podobne ako oddelenie ochrany fondov zápasí so zlými priestorovými podmienkami práve oddelenie knižnično-informačných služieb. ŠVK síce zriadila ďalšie priestory pre verejnosť mimo požičovne, čo na jednej strane používateľa vzali veľmi pozitívne, no na strane druhej nie sú spokojní s tým, že všetky služby nie sú na jednom mieste. Táto situácia ich núti presúvať sa za danými službami, čo neprispieva ku komfortu našich služieb v čase, keď poskytovanie služieb a informácií má byť rýchle a relevantné.

Oddelenie knižnično-informačných služieb je jedným z tých pracovísk knižnice, kde pociťujeme deficit zamestnancov najviac. Súčasné riešenie prostredníctvom zamestnávania absolventov či uchádzačov o aktívnu činnosť zle vnímajú návštevníci knižnice. Títo zamestnanci sa často striedajú, nie sú schopní za krátky čas vniknúť do podstaty knižničnej práce, nie sú schopní podávať kvalitné informácie a služby. Tri študovne v centre mesta sú otvorené len 4-8 hodín podľa typu študovne a problém nastáva v príp. práceneschopnosti, resp. čerpania dovolenky zamestnanca. V roku 2006 sme takto vzniknutú situáciu na obdobie PN alebo čerpania dovolenky riešili zatvorením konkrétneho pracoviska.

8.4 Bibliografická a vedecko-výskumná činnosť

Bibliografická činnosť bola splnená vo všetkých ukazovateľoch. Ako jediná knižnica na Slovensku prispieva do celoslovenskej databázy článkovej bibliografie ukrajinskými a rusínskymi článkami.

ŠVK rovnako intenzívne ako v roku 2005 pracovala v oblasti **spracovania historických fondov**, čo sa odrazilo aj na prezentácii knižnice na odborných fórach, či už v knižnici alebo mimo knižnice. Vedecko-výskumná činnosť a jej prezentácia navonok bola jednou z priorít v roku 2006. Dokazovali to aj ohlasy na realizovaný odborný seminár a výstavu o historických tlačiarňach prešovskej proveniencie.

Veľmi pozitívnou aktivitou bolo vlni **zriadenie a otvorenie slovanskej študovne**. Knižnica sa rozhodla budovať knižnicu slovanských literatúr po vzore Slovanskej knižnice pri Národnej knižnici ČR v Prahe, ktorá bude mať podobu študovne s možnosťou prezenčného štúdia dokumentov. K rozhodnutiu zriadiť slovanskú študovňu nás priviedla naša špecializácia na slavistiku, vysoké percento českej, ukrajinskej, ruskej, rusínskej a poľskej literatúry vo fonde knižnice a v neposlednom rade aj možnosť štúdia slovanských jazykov na Prešovskej univerzite. Študovňa s touto špecializáciou bude jedna na Slovensku a v súčasnosti sa snažíme o dopĺňovanie študovne aj literatúrou iných slovanských národov. Táto snaha už bola v roku 2006 pretavená do konkrétnych darov, napr. srbskej literatúry (500 zv.), macedónskej literatúry (11 zv.), bieloruskej literatúry (14 zv.), chorvátskej literatúry (10 zv.), lužickosrbskej literatúry (20 zv.), ale samozrejme množstvo ruskej, poľskej a ukrajinskej literatúry.

8.5 Informačné technológie

Na tomto úseku urobila knižnica v roku 2006 najviac práce v súvislosti s plynulou prevádzkou KIS Virtua. Jediný odborník však na túto prácu pri počte **82 počítačov** a pri prevádzke v dvoch od seba vzdialených objektoch nestačí. Zákonite dochádzalo k sklzom pri niektorých činnostiach, ktoré spomínaný zamestnanec fyzicky nestačil realizovať. Knižnica sa snažila získať pre tento úsek ďalšie pracovné miesto zrušením pracovných

miest upratovačiek, po prepočítaní stavu zamestnancov sa však zistilo, že nie je možné vytvoriť spomínané pracovné miesto.

Úsek informačných technológií je rovnako ako oddelenie služieb personálne poddizmenzované a potrebujeme ho posilniť o jedného odborného zamestnanca, ktorého pracovnou náplňou má byť starostlivosť o hardvér a webovú stránku. Prioritou súčasného zamestnanca – systémového knihovníka je starostlivosť o softvéry prevádzkované v knižnici a koncepčná práca rozvoja úseku informačných technológií.

8.6 Ekonomická činnosť a prevádzka knižnice

Ekonomické oddelenie sa sústreďovalo hlavne na zabezpečenie ekonomického fungovania organizácie. Bolo nutné spracovávať mzdovú a personálnu agendu, skladové hospodárstvo, evidenciu majetku, účtovnú agendu, finančné hospodárenie a spolupráca so Štátnou pokladnicou. Pri týchto agendách bolo nevyhnutné sledovať aktuálne zmeny zákonov a okamžite ich aplikovať v praxi, aby nedošlo k ich porušeniu.

Súčasťou činnosti oddelenia bolo aj spravovanie a technické zabezpečenie všetkých objektov vo vlastníctve a správe organizácie, čo nebolo jednoduché vzhľadom na ich súčasný nevyhovujúci stav. Väčšina objektov je v zlom technickom stave, podobne je to aj s rozvodmi elektrickej siete, vodovodných a odpadových potrubí.

V súvislosti s týmto konštatovaním treba podotknúť, že knižnica nezamestnáva kvalifikovaného odborníka, ktorého pracovnou náplňou je správa a technické zabezpečenie budov. Pri takom počte budov a ich technickom stave nie je v silách súčasného odborného personálu ETO kvalifikáciou na rozpočet, účtovníctvo a mzdy zabezpečiť ich údržbu ani predchádzať havarijným situáciám hlavne na objektoch skladov, kde sú umiestnené knižničné fondy.

Záver:

- 1) presadzovať v rozvoji ľudských zdrojov mechanizmy, ktoré zvyšujú motiváciu a chuť pracovať v knižnici, presadzovať zvýšenie limitu zamestnancov pre kvalifikované pokrytie všetkých činností,**
- 2) presadzovať pravidelné a včasné pridelenie účelových finančných prostriedkov na nákup informačných zdrojov,**
- 3) vyžadovať kvalitu spracovania dokumentov a sústavné zvyšovanie odbornosti pri práci s KIS Virtua a ostatnými informačnými a komunikačnými technológiami,**
- 4) presadzovať komplexné riešenie v oblasti ochrany fondov a starostlivosti o sklady sústredením knižničného fondu na jedno miesto,**
- 5) realizovať opatrenia na záchranu kultúrneho dedičstva na odbornom pracovisku konzervovania a reštaurovania dokumentov a vytvoriť podmienky na vyhlásenie dokumentov za historický knižný fond**
- 6) podporovať zvýšenú aktivitu v edičnej činnosti knižnice a publikačnej činnosti odborných zamestnancov s cieľom prezentovať činnosť knižnice odbornej i laickej verejnosti,**
- 7) presadzovať výstavbu novej budovy ŠVK ako jedinej vedeckej knižnice v Prešovskom samosprávnom kraji**

9. HLAVNÉ SKUPINY POUŽÍVATEĽOV ORGANIZÁCIE

Používateľské zázemie ŠVK je rozmanité. Knižnično-informačné služby okrem študentov Prešovskej univerzity a jej fakúlt, študentov Fakulty výrobných technológií v Prešove Technickej univerzity v Košiciach, študentov stredných škôl, ktoré sa nachádzajú v Prešove, využívajú zamestnanci štátnej správy, školstva, podnikateľskej sféry, priemyslu, vedeckého výskumu a iných odvetví.

ŠVK má používateľov nielen z regiónu Prešovského kraja, ale z celého územia Slovenska a zo zahraničia. V posledných rokoch sa zvyšuje aktivita knižnice v rámci medziknižničných výpožičných služieb. Je to zásluhou kvalitnej akvizície knižničného fondu a sprístupnenia knižničného fondu na internete s možnosťou prezerania záznamov a objednávanía dokumentov bez nutnosti navštíviť knižnicu osobne. Knižnica plní rôzne regionálne a celoštátne úlohy, čo sa odráža aj vo formovaní užívateľského prostredia.

K 31.12.2006 bolo v databáze ŠVK registrovaných celkovo **6 077** používateľov: dôvod poklesu oproti roku 2005 je prechod na nový softvér. Knižnica nerealizovala konverziu databázy používateľov z pôvodného výpožičného systému v snahe ušetriť finančné prostriedky, ktoré by bolo nevyhnutné na konverziu vynaložiť. Pôvodný výpožičný softvér bol dielom súkromnej firmy, ktorá si účtovala všetky zmeny a úpravy softvéru. Zamestnanci oddelenia služieb preto zadávali údaje o používateľoch do nového systému nanovo. Pri prechode na KIS Virtua bola realizovaná registrácia do databázy používateľov od čísla 1, to znamená, že sa databáza sa týmto spôsobom ošetrila od používateľov, ktorí síce boli registrovaní, ale knižnicu 5 rokov nenavštívili, resp. odstránili sa možné duplicity.

Služby knižnice využilo v roku 2006 spolu **4 459** používateľov. Ide o aktívnych používateľov, ktorí v danom roku uskutočnili aspoň jednu transakciu (výpožičku, predĺženie, vrátenie, žiadanku). Tieto údaje samozrejme nie sú porovnateľné s rokom 2005 z dôvodu, že v pôvodnom výpožičnom systéme AVS VYP, ktorý ŠVK využívala do 31.12.2005, aktívni používatelia boli určovaní za obdobie 2 rokov. Prechodom na KIS Virtua sa zmenilo metóda určovania aktívnych aj registrovaných používateľov. Ďalším dôležitým faktorom

V priebehu roka dochádzalo k zmene jednotlivých kategórií u používateľov. Z aktívneho používateľského zázemia zostáva najpočetnejšie zastúpená kategória ST (študent) **3 353** absolventov stredných a vysokých škôl. Druhé najväčšie zastúpenie má kategória OT (iný) **2 419** používateľov nad 15 rokov mimo kategórie študent. V kategórii kolektívnych používateľov OR (organizácia) **191** inštitúcií, ktoré využívajú služby MVS. Kategóriu SF (zamestnanec) malo v roku 2006 spolu **59** pracovníkov (aj rodinných príslušníkov) a kategória SL (služobný) bola zastúpená počtom **23** príručkových knižníc vedúcich a odborných zamestnancov ŠVK. Host'ovské preukazy boli zaregistrované pre **23** používateľov s kategóriou HO (host'), ktorí boli používateľmi služieb ŠVK 1 deň. Kategória GI (učiteľ) bola zastúpená ešte aj v roku 2006 počtom **9** používateľov.

V roku 2006 navštívilo OKIS **183 493** používateľov, čo je oproti roku 2005 **nárast o 40 355** používateľov. Tento nárast vznikol zavedením evidencie virtuálnej návštevnosti (WEB, OPAC), z toho požičovňu navštívilo **71 423** používateľov, čo je **pokles o 22 874** používateľov oproti roku 2005 z dôvodu, že čitatelia si v on-line katalógu objednávali dokumenty mimo knižnice a knižnicu navštívili až pri vyzdvihnutí dokumentov, poprípade iba navštívili webovú stránku ŠVK.

V poslednom období sa zvyšuje počet používateľov z radov dôchodcov a nezamestnaných, v nadväznosti na potreby rekvalifikácie a hľadania zamestnania. Prostredníctvom informačnej výchovy, exkurzií a konzultantských služieb sa snažíme vychovávať potenciálnych používateľov našej knižnice. Pri svojej činnosti knižnica berie do úvahy teda

nielen občanov mesta, a blízkeho okolia, ale aj obyvateľov Prešovského samosprávneho kraja, pretože v danom kraji sme jedinou vedeckou knižnicou s fondom kvalitnej odbornej literatúry z rôznych odborov otvorenou a prístupnou širokej verejnosti.

Snaženie knižnice smerom k výstavbe novej budovy je aktivitou, ktorá chce podčiarknuť dôležitosť ŠVK v rámci celoživotného vzdelávania, keď sa predpokladá, že vedomosti nadobudnuté počas školského vzdelávania nebudú stačiť na celý aktívny život.

Výstavy

1. Vznik Slovenskej republiky – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (január)
2. Mesiac materinskej reči – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (február)
3. Svetový deň poézie – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (marec)
4. Drogy – spoločenský problém – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (marec)
5. Jonáš Záborský – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (marec)
6. Rómovia známi – neznámi (Medzinárodný deň rómov) – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (apríl)
7. Prešovské vydavateľstvá – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (máj)
8. Fauna mesta Prešov a prešovského regiónu – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (jún)
9. Umelecká knižná väzba – výstava reštaurátorských prác Emílie Kožárovej z dokumentov vo fonde ŠVK (júl)
10. Vydavateľská činnosť Matice slovenskej – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (august)
11. Prešov a Prešovčania v knihách – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (september)
12. Svetový deň bielej palice – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (október)
13. Česko-slovenské kultúrne vzťahy – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (október)
14. Pavol Országh Hviezdoslav (85. výročie úmrtia) – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (november)
15. Z produkcie vydavateľskej činnosti družobných knižníc – výstava edičnej produkcie partnerov zo zahraničia: Zakarpatska oblasna naukova biblioteka, Naukova biblioteka užhorodského nacional'noho universytetu, Slovanská knihovna Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR (november)
16. Svetový deň boja proti AIDS – výstava z dokumentov vo fonde ŠVK (december)

Prednášky, besedy, prezentácie

1. Slávnostné otvorenie Slovanskej študovne a prezentácia výstavy Ľudové bohatstvo horného Zemplína – 23.2.2006
2. Drogy – spoločenský problém – prednáška a beseda o prevencii a škodlivosti drog v spolupráci so zástupcami Krajského úradu v Prešove, Policajného zboru v Prešove a Občianskeho združenia Risen (TSK marec)
3. Jonáš Záborský – prednáška vysokoškolských pedagógov Prešovskej univerzity v Prešove a Katolíckej univerzity v Ružomberku (TSK marec)
4. Dušan Pončák. Personálna bibliografia - prezentácia (TSK marec)
5. Práca s on-line katalógom – prednáška zamestnancov oddelenia služieb s praktickými ukážkami (apríl)
6. Verejný odpočet činnosti ŠVK Prešov za rok 2005 (apríl)
7. Bibliograf Jozef Repčák – výstava (august)
8. Prešovskí tlačiarci a vydavatelia – výstava (september)
9. Historické knihy vo fonde ŠVK - prezentácia (október)
10. Z produkcie vydavateľskej činnosti partnerských knižníc – vydavateľská produkcia knižníc v Užhorode a Prahe (november)
11. Slovanská študovňa a jej možnosti – prednáška pre študentov Gymnázia s vyučovacím jazykom ukrajinským v Prešove (november)
12. Slovanská študovňa a jej fondy – prednáška pre študentov z Ukrajiny (november)

Odborné podujatia

1. Exkurzia v Štátnom archíve v Prešove (27.6.2006)
2. Historické tlače a periodiká prešovskej proveniencie. Prešovskí tlačiarci a vydavatelia 17.-21. storočia – odborný seminár (september)
3. Metodika vecného popisu kníh vo formáte MARC21 – školenie pod garanciou SNK, Mgr. Anny Peťovej (október)

Interné dokumenty

1. Výročná správa Štátnej vedeckej knižnice v Prešove za rok 2005
2. Smernica o evidencii, revízii a vyrad'ovaní knižničného fondu ŠVK
3. Dodatok k organizačnému poriadku ŠVK

Publikácie a bibliografie

1. Šelepec, Jozef : Knižnica Mateja Beňa. Prešov : ŠVK, 2006. 108 s.
2. Dorčáková, Mária : Anton Kret : personálna bibliografia. Prešov : ŠVK, 2006. 180 s.
3. Harbuľová, Ľubica - Nachajová, Mária - Babotová, Ľubica : Ruská a ukrajinská emigrácia na východnom Slovensku v rokoch 1919-1945. Prešov : ŠVK, 2006. 166 s.
4. Kakalejčíková, Emília : Zoznam dochádzajúcich časopisov v roku 2006. Prešov : ŠVK, 2006. 124 s.

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ**Príloha č. 4****Príspevky zamestnancov**

1. Domenová, Marcela : Prešov na prelome stredoveku a novoveku. In: Monumentorum tutela. Ochrana pamiatok 16, 2005, s. 283-294.
2. Domenová, Marcela : Historické knižné fondy a nové katalógy z ŠVK Prešov : Dni Európskeho kultúrneho dedičstva 2005. In: Knižnica, roč. 6, č. 9, 2005, s. 45-46.
3. Domenová, Marcela : Trnavské tlače vo fondoch ŠVK v Prešove a čiastkový exkurz za tlačami v iných knižniciach na území mesta. In: Kniha 2005. Martin: SNK 2005, s. 296-303. ISBN 80-89023-55-X
4. Domenová, Marcela : Pečate na prešovských testamentoch (K vývoju meštianskych znakov v Prešove). In: Genealogicko-heraldický hlas, roč. 15, č. 2, 2005, s. 18-24.
5. Domenová, Marcela : Trnavské tlače zo 17. storočia v Prešove. In: Pamiatky a múzeá, 2006, č.1, s. 33-35.
6. Domenová, Marcela: K stavu a charakteru stredovekých testamentov v meste Bardejov. In: Zborník abstraktov z 2. študentskej vedeckej konferencie 2006. Prešov: FFPU, 2006. s. 79.
7. Domenová, Marcela : Pred získaním mestských výsad. Názov mesta. Kráľovské mesto Prešov a jeho mestské práva. Stredoveké mesto a jeho členenie. Mestská samospráva. Právo a justícia. Hospodárske a sociálno-spoločenské pomery. Trhy a jarmoky, príjmy a výdavky mesta. Remeslá a cechy. Divadlo, hudba a tanec. Náboženstvo, cirkev, duchovný život, bratstvá. Pohrebné a cirkevné obrady, skutky milosrdenstva. Odievanie Prešovčanov na prelome stredoveku a novoveku. Obuv. Prikrývky a úpravy hlavy. Doplnky. Potraviny a nápoje. Domy a vybavenie meštianskej domácnosti. Domácnosť a vybavenie obytných priestorov. Hygiena, charita a zdravotníctvo. Kúpele a očista. Špitál. Kanalizácia a voda. Knižná kultúra – knihy a knižnice. Školstvo. Prešovskí richtári. In: Sprievodca po historickom Prešove. Zostavil P. Švorc. Prešov: Universum 2006, s. 18-43.
8. Domenová, Marcela : Historické tlače prešovskej proveniencie zachované v knižniciach na území mesta Prešov.- In: Dejiny - internetový časopis Inštitútu histórie FF PU Prešov. č.1/2006, ISSN 1337-0707. Dostupné na internete : <http://dejiny.unipo.sk/>.

9. Domenová, Marcela : Matthaeides, Samuel. In: Osobnosti prešovského školstva : Persönlichkeiten des Prešover Schulwesens. Slovník / Wörterbuch. III/2. Ed. Darina Vasiľová. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2006. s.5-9. ISBN 80-7165-587-2.
10. Domenová, Marcela : Pancratiuss, Michal. In: Osobnosti prešovského školstva : Persönlichkeiten des Prešover Schulwesens. Slovník / Wörterbuch. III/2. Ed. Darina Vasiľová. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2006. s. 23-30. ISBN 80-7165-587-2.
11. Domenová, Marcela : Pomarius, Samuel. In: Osobnosti prešovského školstva : Persönlichkeiten des Prešover Schulwesens. Slovník / Wörterbuch. III/2. Ed. Darina Vasiľová. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2006. s.30-37. ISBN 80-7165-587-2.
12. Domenová, Marcela : Röser, Jakub. In: Osobnosti prešovského školstva : Persönlichkeiten des Prešover Schulwesens. Slovník / Wörterbuch. III/2. Ed. Darina Vasiľová. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2006. s.43-48. ISBN 80-7165-587-2.
13. Domenová, Marcela : Schwartz, Ján. In: Osobnosti prešovského školstva : Persönlichkeiten des Prešover Schulwesens. Slovník / Wörterbuch. III/2. Ed. Darina Vasiľová. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2006. s. 57-64. ISBN 80-7165-587-2.
14. Domenová, Marcela : Pentapolitana a testamenty (Stav, charakter a využitie stredovekých prameňov pri výskume každodenného života mešťanov). In: Pozdne stredoveké testamenty v Českých městech : Prameny, metodologie a formy využití. Ed. Kateřina Jíšová, Eva Doležalová. Praha : SCRIPTORIUM, 2006. s. 253-263. ISBN 80-86197-72-2.
15. Domenová, Marcela : Jankovič, Ľubomír: Exlibris a supralibros na Slovensku v 16.- 19. stor. Martin: Matica slovenská, 2004, 193 s. In: Dejiny - internetový časopis Inštitútu histórie FF PU Prešov. č.1/2006, ISSN 1337-0707. Dostupné na internete : <http://dejiny.unipo.sk/>.
16. Domenová, Marcela : Osobnosti prešovského školstva v historickom kontexte 17. – prvej polovice 20. storočia/ Persönlichkeiten des Prešover Schulwesens im historischen Kontext des 17. bis in die erste Hälfte des 20. Jahrhunderts : Zborník abstraktov elektronických verzií príspevkov na CD-ROM/Sammelband von Abstrakte elektronischer Versionen der Beiträge auf CD-ROM. Zost. Darina Vasiľová. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2004. 45 s. ISBN 80-7165-487-6. In: Dejiny - internetový časopis Inštitútu histórie FF PU Prešov. č.1/2006, ISSN 1337-0707. Dostupné na internete : <http://dejiny.unipo.sk/>.
17. Domenová, Marcela : Diplomatická produkcia v stredovekom meste.- In: Dejiny - internetový časopis Inštitútu histórie FF PU Prešov. č.1/2006, ISSN 1337-0707. Dostupné na internete : <http://dejiny.unipo.sk/>.
18. Domenová, Marcela : ENGEL, Pál – TÓTH, Norbert C.: Királyok és királynék itineráriuma (1382 – 1438). Budapest : az MTA Történettudományi Intézetében, 2005. 187 s. ISSN 0073-4055. ISBN 963 219 591 4. In: Annales historici Presovienses 6. Ed. M. Pekár, P. Derfiňák. Prešov : Universum, 2006, s. 400. ISBN 80-89046-40-1. ISSN 1336-7528.
19. Domenová, Marcela : Prešovská typografia a ich produkcia vo fondoch knižníc mesta Prešov do roku 1900. Prednesené na seminári Historické tlače a periodiká prešovskej proveniencie. Prešovská tlačiarň a vydavatelia 17. - 21. storočia. - ŠVK Prešov – 20.9.2006,.
20. Domenová, Marcela : Spracovanie historických fondov v ŠVK Prešov. Prednesené na 11. slovenskej bibliografickej konferencii. – Martin, SNK - 6.-8.11.2006.
21. Domenová, Marcela : Annales Historici Presovienses Anno 2005. Zostavil M. Pekár. Prešov: Universum 2005, 312 s. In: Historický časopis, r.53, č.4, 2005, s.754

22. Dorčáková, Mária : Jozef Repčák – knihovník, bibliograf, osvetový pracovník. Príspevok prednesený na Kolokviu slovenských, českých a moravských bibliografov v Trenčíne v októbri 2006.
23. Džupinková, Zuzana : Ukrajinsko-rusínska bibliografia v Štátnej vedeckej knižnici v Prešove – príspevok prednesený na Medzinárodnej konferencii pri príležitosti 50. výročia Múzea ukrajinsko-rusínskej kultúry vo Svidníku – Svidník, 23.6.2006.
24. Džupinková, Zuzana : Rusínske a ukrajinské periodiká vydávané v Prešove (1919- 2005) – príspevok na seminár Historické tlače a periodiká prešovskej provinencie. Prešovskí tlačiarci a vydavatelia 18.-20. storočia – ŠVK Prešov, 20.9.2006.
25. Džupinková, Zuzana : Spracovanie rusínov a ukrajinov v Štátnej vedeckej knižnici Prešov a jeho perspektívy - príspevok prednesený na Slovenskej bibliografickej konferencii - Martin, 6.-8.11.2006.
26. Nachajová, Mária : Slidamy fondiv Muzeju vyzvol'noji borot'by Ukrajiny v Prazi, jaki potrapyly do Krajovoho muzeju v Prjaševi. In: Muzeum osvobozeneckého boje Ukrajiny. K 80. výročiu založení. - Praha, Národní knihovna České republiky – Slovanská knihovna, 2006. s. 183-188.
27. Vaľková, Anna : Knižná kultúra v Prešove 20. stor. – príspevok na seminár Historické tlače a periodiká prešovskej provinencie. Prešovskí tlačiarci a vydavatelia 18.-20. storočia – ŠVK Prešov, 20.9.2006.
28. Šelepec, Jozef : Prešovskí tlačiarci, kníhkupci a vydavatelia v r.1900-1918, prednesený na seminári „Historické tlače a periodiká prešovskej proveniencie. Prešovskí tlačiarci a vydavatelia 17.-21. stor.“- Prešov, ŠVK – 20.9.2006
29. Šelepec, Jozef : Zvidky vziav O.Duchnovyč virši Doč ta Cygany? In: Dukľa, Prešov 2006, č. 5. s. 51-54.
30. Šelepec, Jozef : Ukrajinci v očiach Slovákov, Slováci v očiach Ukrajincov. Príspevok prednesený na konferencii k 50. výročiu založenia Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku v júni 2006.
31. Šelepec, Jozef : Českí a slovenskí bibliografi a knihovníci a východoslovenská emigrácia v Československu v r. 1919-1938. Príspevok prednesený na Kolokviu slovenských, českých a moravských bibliografov v Trenčíne v októbri 2006.
32. Šelepec, Jozef : Martin Hattala o Bielorusoch. Referát na Medzinárodnom slavistickom seminári na FF PU v Prešove v novembri 2006.
33. Závadská, Valéria : Pýtame sa ... In: Bulletin SAK. - č. 4(2006), s. 42-43

Príspevky o knižnici v tlači

1. Trnavské tlače zo 17. storočia v Prešove / Marcela Domenová. Fotogr. In : Pamiatky a múzeá. - č. 1 (2006), s. 33-35. ISSN 1335-4353
2. Služby navyše : v Štátnej vedeckej knižnici otvorili Slovanskú študovňu / Adriena Šmihulová ; foto: Viktor Zamborský. In: Prešovský večerník. - Roč. XVII, č. 3903 (27.2.2006), s. 8. ISSN 1336-4030
3. Pracujú ako včeličky : pripomenuli sme si Svetový deň knihy a autorských práv / Belo Keseličko. In: Prešovský večerník. - Roč. XVII, č. 3942 (25.4.2006), s. 6. - 1336-4030
4. Niektoré knižnice odpustia upomienky, iné nie / Michal Frank. Fotogr. In : Prešovský denník Korzár. - Roč. VIII, č. 73 (28.3.2006), s. 1. ISSN 1335-7611
5. Drogy - spoločenský problém : včera sa začal Týždeň slovenských knižníc / J. Dobák. In: Prešovský večerník. - Roč. XVII, č. 3924 (28.3.2006), s. 4. ISSN 1336-4030

6. Dni vedeckej knihy / (ado). In: Prešovský večerník. - Roč. XVII, č. 3975 (13.6.2006), s. 3. ISSN 1336-4030
7. Slová uznania : digitalizácia knihy z nášho života nevytlačí / (mig). Fotogr. In: Prešovský večerník. - Roč. XVII, č. 3924 (28.3.2006), s. 6. ISSN 1336-4030
8. Štatna naučna biblioteka u Prjašovi otvoryla Slavjan'sku študovnju [Štátna vedecká knižnica v Prešove otvorila Slovanskú študovňu] / Kvetoslava Koporova. In: Narodny novyny. - Roč. XVI, č. 6-9 (2006), s. 4. - Fotogr.
9. Vidkryly slov`jans'ku čytal'nju [Otvorili Slovanskú čítareň] / Andrij Kalyna. In: Nove žyttja. - Roč. 56, č. 9-10 (2006), s. 4. - Fotogr.

Pracovné cesty na Slovensku

Január

- Pracovné stretnutie k projektu Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých akademických a špeciálnych knižníc, vrátane ich modernizácie – Martin, SNK (26.1.2006)

Február

- Prezentácia knihy ukrajinského básnika Milana Bobáka – Prešov, Spolok ukrajinských spisovateľov (7.2.2006)
- Pracovná porada k projektu KIS3G – Martin, SNK (7.2.2006)
- Prezentácia publikácie Štefana Kruška Encyklopedický slovník presídlenia - Prešov, Koordinačný výbor reoptantov (18.2.2006)
- Porada bibliografov Košického a Prešovského kraja k metodike spracovania článkov vo Virtue – Prešov, Knižnica P.O. Hviezdoslava (28.2.2006)
- Konferencia k prezentácii Národného strategického referenčného rámca – Košice, hotel Centrum (28.2.2006)

Marec

- Porada riaditeľov a metodikov slovenských knižníc a valné zhromaždenie SAK – Martin, SNK (1.3.2006)
- Pribinove poklady – 10. ročník regionálnej súťaže Prehliadka pamätihodností Prešova – Prešov (14.3.2006)
- Vernisáž výstavy Martin Benka a výstavy fotografií Rusnaci – Prešov, Šarišská galéria (16.3.2006)
- Prezentácia knihy Ukrajinské nárečia Slovenska – Prešov, FF PU (24.3.2006)
- Knižnícke odborné minimum – Bratislava, CVTI (13.3.– 22.3.2006)
- Pracovný seminár Skúsenosti s používaním preukazu študenta VŠ – Žilina, EM-test (30.3.2006)

Apríl

- Vedecký seminár Sociolingvistika v Čechách a na Slovensku – Prešov, Inštitút slovakistiky PU (28.4.2006)

Máj

- Porada pracovnej skupiny KIS Virtua – modul výpožičky a MVS, SNK Martin (3.5.2006)
- II. študentská vedecká konferencia – Prešov, PU (4.5.2006)
- Prezentácia knihy Prof. Baču „Výber z tvorby“ – Prešov, FF PU (5.5.2006)
- Dni regionálnej bibliografie – Martin, SNK (15.-17.5.2006)
- Dni retrospektívnej bibliografie – Martin, SNK (16.-17.5.2006)
- IV. ročník medzinárodnej konferencie Aplikácia bezkontaktnéj čipovej karty ako preukazu študenta a zamestnanca VŠ – ex ante a ex post – Jasná, EM-test (17.-18.5.2006)
- Z histórie Prešova II. Odborný seminár – Prešov, ŠG (18.5.2006)

Jún

- Konferencia Knižnice 2007-2013 – Martin, SNK (7.6.2006)
- Pracovný seminár MVS dnes a zajtra – Martin, SNK (14.6.2006)
- Konferencia „Slovensko-ukrajinské vzťahy v oblasti histórie, kultúry, jazyka a literatúry“ – Svidník, Múzeum ukrajinsko-rusínskej kultúry (23.6.2006)
- Zasadnutie Koordinačnej rady pri BÚ SNK – Martin, SNK (28.6.2006)

September

- Dni vedeckých knižníc – Prešov, PU (4.-6.9.2006)
- Microsoft Technet 2006 – Košice (5.9.2006)

- Školenie KIS Virtua, modul seriály – Banská Bystrica, ŠVK (12.9.2006)
- Slávnostná akadémia k 60. výročiu založenia Štátnej vedeckej knižnice v Košiciach - Košice, ŠVK (27.9.2006)
- Medzinárodný seminár Knižnice XXI. storočia – architektúra a zariadenie – Košice, ŠVK (28.9.2006)

Október

- Medzinárodný seminár k 15. výročiu založenia Katedry slavistiky na FF PU – Prešov, FF PU
- Kolokvium českých, moravských a slovenských bibliografov – Trenčín, Knižnica M. Rešetku (2.-3.10.200)
- Okrúhly stôl pri príležitosti 150. výročia narodenia ukrajinského spisovateľa Ivana Franka – Katedra ukrajinistiky FF PU Prešov (11.10.2006)
- Školenie bibliografov vedeckých, krajských a regionálnych knižníc Košického a Prešovského kraja k spracovaniu záznamov vo Virtui – Košice, VKJB (12.10.2006)
- Valné zhromaždenie SAK – Piešťany, Mestská knižnica (24.10.2006)
- Metodika menného a vecného spracovania kníh – Martin, SNK
- Porada pracovnej skupiny pre výpožičky a MVS – Michalovce, Hornozemplínska knižnica (27.10.2006)

November

- Pracovná porada k projektu Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých akademických a špeciálnych knižníc, vrátane ich modernizácie – Martin, SNK (3.11.2006)
- 11. slovenská bibliografická konferencia – Martin, SNK (6.-8.11.2006)
- Odborný seminár Zariaďovanie knižníc – Bratislava, UKB (9.11.2006)
- 7. zasadnutie národnej komisie pre služby, Krajská knižnica Ľ. Štúra Zvolen (22.-23.11.2006)

December

- Slávnostná akadémia k 60. výročiu Spolku slovenských knihovníkov – Bratislava, STU (4.12.2006)
- Knihovnícke odborné minimum – Bratislava, CVTI (27. 11.-6.12.2006)

Pracovné cesty v zahraničí

- Prehliadka Univerzitnej knižnice v Bratislave, Moravskej zemskej knižnice v Brne a Štátnej vedeckej knižnice v Liberci – Bratislava, Brno, Liberec (8.-10.3.2006)
- Návšteva Študijnej a vedeckej knižnice v Hradci Králové – Hradec Králové (25.-26.10.2006)

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Merná jednotka</i>	<i>Skutočnosť 2005</i>	<i>Skutočnosť 2006</i>
AKVIZÍCIA A SPRACOVANIE			
CELKOVÝ STAV FONDU	kn.j.	473 487	487 800
Ročný prírastok, z toho:		7 922	9 726
- knihy	kn.j.	6 884	8 360
- periodické dokumenty		846	1 192
- špeciálne dokumenty		192	174
Ročný prírastok, z toho:		7 922	9 726
- povinný výťah	kn.j.	3 763	4 434
- nákup		3 513	4 215
- dary		574	912
- výmena		72	165
Úbytky knižničného fondu	kn.j.	215	910
Spracovanie	záznamy	7 922	9 726
SLUŽBY			
REGISTROVANÍ POUŽÍVATELIA		7 525	6 077
POČET NÁVŠTEVNÍKOV, z toho:		143 119	183 493
- požičovňa	osoby	94 297	71 423
- študovne		48 822	33 126
- OPAC, webstránka		—	77 729
VÝPOŽIČKY, z toho:		196 807	213 338
- absenčné		132 766	138 225
- prezenčné		64 221	75 113
Špeciálne služby:			
- cirkulačná výpožičná služba	kn.j. osoby počet	3 296	3 307
- MVS a MMVS spolu, z toho:		963	2 700
- MVS iným knižniciam		622	2 134
- MVS z iných knižníc		282	485
- MMVS z iných knižníc		59	72
- MMVS iným knižniciam		—	9
Kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia pre používateľov:			
- výstavy, besedy, prednášky	počet	19	28
- výstavy nových kníh		108	75
- informatická výchova (exkurzie)		23	37
- počet účastníkov exkurzií		1 237	949
Odborné podujatia pre knihovníkov		3	3
OCHRANA FONDOV			
Prijaté žiadanky spolu, z toho:		82 961	62 975
- elektronickou poštou		5 663	17 882
Kníhviazačské a knižárske práce:			
- oprava dokumentov	počet kn.j.	1 498	910
- väzba novín a časopisov		978	1 315
- brožovaná väzba		536	347
- špeciálna väzba (HF)		17	18

BIBLIOGRAFIA			
Excerptovanie:			
- regionálna bibliografia	záznamy	1 648	1 693
- rusínska a ukrajinská bibliografia		837	1 190
Výskumná činnosť:			
- tlače 16. storočia	tituly	131	103
- tlače 17.-19. storočia		150	113
- tlače 18.-19. storočia		120	120
- Prešovské tlače		—	83
Informačná a edičná činnosť:			
- bibliografické a faktografické informácie	počet	35 760	41 116
- rešerše		129	169
- bibliografické súpisy a publikácie		6	3
EKONOMIKA			
PRACOVNÍCI KNIŽNICE:			
- prepočítaný počet zamestnancov	počet	37	37
- fyzický počet zamestnancov, v tom:		39	39
- ženy		31	27
- VŠ		13	14
- ÚSO		15	19
- SO		11	6

Prešov 14.2.2007

Mgr. Valéria Závadská
riaditeľka